

Osa 4

Johtajien moninkertaistaminen Uhraituvan rakkauden saavutukset

Opetuslapseuttaminen on usein käsittänyt uskomisen, käyttäytymisen ja vasta sen jälkeen kuuluminen. Jeesus taas kehitti menetelmän, joka perustuu hänen kutsuihinsa annetuille konkreettisille vastauksille.

1	Kuuluminen	Tule katsomaan	kokemuksellinen
2	Käyttäytyminen	Seuraa minua	suhdelähtöinen
3	Uskominen	Kalasta kanssani	osallistava
4	Oleminen	Rakasta vihamiestäsi	uhrautuva

Toisinaan neljänteen vaiheeseen kiinnitetään liian vähän huomiota: muutos olemisessa tai maailmankuvassa. Tämä on huolestuttavaa etenkin sen takia, että teemme elämässämme päätöksiä perustuen maailmankuvaamme¹. Mikäli maailmankuvaamme taas ei haasteta muutokseen, toimintamme on edelleen itsekeskeistä ja sen päämääränä on aseman saavuttaminen. Evankeeliumien kirjoittajat korjaavat tämän puutteen kirjoittamalla eniten juuri siitä, miten Jeesus antoi toiminnallaan esimerkin maailmankuvasta, jonka perustana oli toisista välittäminen. Äärimmilleen vietyä itsekieltäymystä ja uhrautuvuutta, joiden vaikuttimena on rakkaus toisia kohtaan, voisi kutsua ristiinnaulitun muotoiseksi maailmankuvaksi².

Kansanliikkeen rakentamisen neljännen vaiheen aikana Jeesus moninkertaistaa johtajansa, mutta kyseessä ei ole pelkästään numeraalinen kasvu. Hän näkee väsymättä vaivaa muuttaakseen heidän maailmankuvansa, sillä hänen valtakuntaliikkeensä perustuu uhrautuvalla rakkaudella, uhrautuen jopa vihollisten puolesta. Tulet huomaamaan materiaalin tämän osan olevan hyvin haastava ja esittävän useita vastakkainasetteluja. Osa alkaa rukoillen vietetyllä yöllä, minä jälkeen Jeesus valitsee seuraajiensa joukosta kaksitoista opetuslasta. Osa huipentuu Jeesuksen saapumiseen Betaniaan, viettääkseen viimeisen pääsiäisen Jerusalemissa.

Asettaessaan kaksitoista opetuslastaan Jeesus esitti neljännen kutsunsa. Se oli kulttuurit kumoava kyseenalaistaen samalla tyypillisen tavan ajatella: ”rakasta vihollistasi” kutsuu itsekieltäymykseen ja uhrautuvuuteen toisten puolesta, samastuen Jumalan luonteeseen. Maailmankuvan muuttaminen oli yksi hänen tärkeimmistä päämääristään. Lisäksi johtajien moninkertaistaminen -vaiheen aikana Jeesus opetti ja toimi kansanliikkeensä rakentamisen eteen entistä voimallisemmin.

	Jeesuksen kaste		Muutto Kapernaumiin		12 apostolin valinta		Kuolema ja yönousus	Opetuslapseuttavat kansanliikkeet Matt. 28:18-20	
1	KATSO	2	SEURAA	3	KALASTA	4	RAKASTA VIHOLLISTA	5	VASTAANOTA PYHÄ HENKI
(valmistautuminen) 30 vuotta		(työ Juudeassa) 1½ vuotta		(työ Galileassa)		(johtajien moninkertaistaminen) vuorisaarna		(kansanliikkeet) Joh. 20:21-22, Ap. t. 1:4-8	
Kokemukset		Suhteet		Osallistuminen		Uhrautuminen		Voimaantuminen	

Tämä neljäs osa kattaa luvut 53-127 teoksesta *The NIV Harmony of the Gospels* ja luvut 30-61 Jerry Thomasin teoksesta *Messiah*.

Osa 4 Johtajien moninkertaistaminen

¹ Paulo Cândido de Olivera, *Developing an Interdisciplinary Analysis and Application of Worldview Concepts for Christian Mission*, Andrews University, maisteriopintojen lopputyö, ei julkaistu, 2006:184.

² Tutustuaksesi ristin moninlaisiin käyttöihin terminä, symbolina, arkkitehtuurin muotona jne. katso: <http://en.wikipedia.org/wiki/Cruciform>.

Opas 23 Yö rukouksessa: johtajien valitseminen

Jeesuksen elämä oli nyt hyvin mielenkiintoista, mutta myös vaarallista. Leevi Matteuksen päätös liittyä hänen kansanliikkeeseensä horjutti Herodes Antipaahan veronkantosuunnitelmia, minkä lisäksi Jeesuksen sapattiset toimet osoittivat, miten vähän Jeesus arvosti fariseusten määräämiä kansallisia rajamerkkejä. Fariseukset olivat vihastuneet siitä, että Jeesus väitti olevansa ”sapatin herra”. Suuret kansanjoukot Juudeasta, Jerusalemissa, Idumeasta, Dekapoliksesta, Pereasta ja Foinikiasta seurasivat häntä läpi Galilean (Mark. 3:8). Ne, jotka Jeesus oli parantanut, tiesivät, että Pyhä Henki oli voidellut hänet julistamaan ”kansoille oikeuden” (Matt. 12:16, 18). Myös pahat henget ”heittäytyivät hänen eteensä ja huusivat: ”Sinä olet Jumalan Poika!” (Mark. 3:11.)

Jeesus horjutti fariseusten hengellistä auktoriteettia, ja hänen suosionsa kansan joukossa loi poliittisen uhkan Antipaalle. Näiden miesten kanssa ei kannattanut hankkiutua huonoihin väleihin, vaikka Jeesuksen pyrkimykset eivät olleetkaan kansallisia. Fariseukset ja herodilaiset (Herodeksen sotilaat tai häntä tukeva poliittinen puolue)¹ suunnittelivat, ”miten saisivat Jeesuksen raivatuksi pois tieltä” (Matt. 12:14; Mark. 2:6).

Oli aika rukoilla ja etsiä taivaallisen Isän tahtoa. Oli aika moninkertaistaa johtajat ja varmistaa hänen valtakuntaliikkeensä jatkuminen. Jeesus etsiytyi syrjäiselle vuorenrinteelle pyytäen heitä, ”jotka hän oli valinnut”, tapaamaan hänet siellä (Mark. 3:13).

Lue Mark. 3:13–19; Luuk. 6:12–16

Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 30

Miksi yö kului rukouksessa? Yritä kuvitella, miten Jeesuksen keskustelu hänen Isänsä kanssa meni.

Mistä luulet Jeesuksen keskustelleen Isänsä kanssa?

Johtajien valitseminen

Miksi Jeesus valikoi nimenomaan valitsemansa 12 opetuslasta? Tässä keskeiset periaatteet, joiden perusteella johtajat valittiin kansanliikkeeseen:

1. Rukous. Jeesus oli riippuvainen Isästään valitessaan johtajia. Mitä seurauksia tästä rukouksessa vietetystä yöstä on meidän elämäämme?
2. Kokemus. Mistä Jeesus etsi johtajia, ja mitä merkitystä sillä on meidän kodeillemme, työhömme ja lähetystehtävällemme? Luuk. 6:12-16
3. Julkinen tehtävään asettaminen. Miksi tämä on sinun mielestäsi tärkeä periaate?
4. Tarkoitus. Jeesus antoi heille uuden nimen – apostolit (suomeksi 'lähettiläät', toim. huom.) – kuvaillakseen heidän toimeksiantoaan. Mitkä olivat kolme tärkeintä syytä valita juuri heidät johtajiksi? Mieti, mitä nämä voisivat merkitä sinun elämässäsi. Mark. 3:14, 15.

1.

2.

3.

5. Symbolisuus. Alkuseurakunnassa valittiin lisää apostoleja, miehiä ja naisia, mutta tämä oli epätavallinen johtajatiimi aloittamaan toimintaa.

1. Mitä me tiedämme niistä kahdestatoista, jotka Jeesus valitsi apostoleiksi?

2. Millä tavoin Jeesuksen kahdentoista apostolin valinta oli peittelemätön julistus temppe-
litoiminnan johtajille ja Antipakselle siitä, että hän johti valtakunnan kansanliikettä?

3. Tarkastele Jeesuksen kahdentoista johtajan tiimin kokoonpanoa. Millä tavoin hänen
valintansa edustaa erilaista maailmankuvaa, sellaista, jossa yhteiskunnalliset asemat
on käännetty pääläelleen ja jossa kantavana ajatuksena on rakkaus vihamiehiä kohtaan?

Lisälukemista

Kahdentoista miehen joukkoa on kutsuttu ”likaiseksi tusinaksi”.² Millaisia luonteenpiirteitä tai
ominaisuuksia Jeesus etsi? Mitä johtopäätöksiä voimme tehdä siitä meidän elämäämme?

Leevi Matteus, vihattu veronkantaja, oli suhteellisen tuore opetuslapsi. Miksi hänet valittiin jouk-
koon mukaan?

Miksi Juudas? Oliko Jeesus tehnyt virhearvioinnin? Mitä voimme oppia siitä, että Juudas otettiin mukaan?

Monet kansanliikkeet kuivuvat kasaan joustavien metodien ja rakenteiden puutteen takia.³ Tarkastele Jeesuksen kansanliikkeen tähänastista kehitystä ja nimeä perusrakenteet:

1. Valmistautuminen:
2. Perusteet:
3. Osallistaminen:
4. Johtajien moninkertaistaminen:

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä jaat tiimisi kanssa siitä, miten Jeesus valitsi johtajat opetuslasten joukosta?

Mitä voisit kertoa oppimastasi niille, joita sinä kannustat oppimaan tuntemaan Jeesuksen paremmin?

Opas 23

¹ <http://en.wikipedia.org/wiki/Herodians>

² See http://en.wikipedia.org/wiki/The_Dirty_Dozen; Sweet & Viola 2012:131 – siteeraten Stephen M. Miller, *The Jesus of the Bible*, Ulrichsville, OH, Barbour, 2009:127.

³ Addison 2009:103.

Opas 24 Neljäs kutsu: Jeesuksen päälaelleen käännetyn voittoon tähtäävän strategian pääpiirteet

Jeesus moninkertaisti kansanliikkeensä johtajat samanaikaisesti, kun vangituksi tai mestatuksi tulemisen uhka kasvoi. Valittuaan kaksitoista johtajaa hän laskeutui vuorelta heidän kanssaan tasaiselle paikalle, jonne oli kokoontunut ”suuri joukko hänen opetuslapsiaan ja paljon kansaa”. Ihmiset olivat ”tulleet kuulemaan Jeesusta ja hakemaan parannusta tauteihinsa.” Ihmiset vaativat äänekkäästi päästä koskettamaan häntä, ”sillä hänestä lähti voimaa, joka paransi kaikki.” (Luuk. 6:17–19.) Näissä puitteissa Jeesus katsoi suurta opetuslapsijoukkoaan ja kertoi oman kulttuurirajat kumoavan pelisuunnitelmansa.¹

Jeesuksen vuorisaarnassa opetuslapsilleen jakama maailmankuva oli kreikkalais-roomalaiseen ajatteluun ja juutalaisten kansallisiin toiveisiin verrattuna täysin *päinvastainen*. Se loi perinpohjaisesti erilaisen kuvan Jumalasta, joka on rakkaus ja joka on lähimmäisesi Jumala!

Lue Matt. 5:1–7:29; Luuk. 6:17–49
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 31

Tutkimme sitä, mitä Jeesus sanoi, ja määritämme samalla Jeesuksen maailmankuvan ja hänen kasvattamansa valtakuntaliikkeen ydinarvot. Tarkastelumme kohteena ovat

TAIVAALLISEN VALTAKUNNAN SEURAAJAT (Matt. 5:1–16; Luuk. 6:20–26)

Jeesus ja hänen kaksitoista opetuslastaan olivat särkyneiden ihmisten ympäröimät: joiltakin oli siepattu rakas läheinen, toisilta oli viety maat kohtuuttomien verojen maksamisen sijaan, monille oli ylivoimaista saada ruokittua itsensä, perheitten elinmahdollisuuksia kylissä oli heikennetty – ihmiset kärsivät väkivaltaisesta vainosta.

Ketkä Jeesus julisti autuaiksi?²

Miksi meistä saattaa tuntua, että kansanliikkeen perusteita rakennettaessa nämä ihmiset olivat *väärä* valinta sen perustustyöhön?

Mitä Jeesus havainnollisti hänen juuri nimittämilleen johtajille?

TAIVAALLISEN VALTAKUNNAN ELÄMÄNTYYLI (Matt. 5:17–48; Luuk. 6:27–36)

Jeesus esitti Jumalan luonteen vastakohtana farisealaiselle moraalille. Ensin hän esitti vastaargumentit kaikille mahdollisille yrityksille vähätellä tai vältellä hänen sanojaan (Matt. 5:17–19), minkä jälkeen hän käsitteli kuutta hyvin tuttua elämäntilannetta.

Mikä merkitys mielestäsi Jeesuksen toteamuksilla on tämän keskusteluaiheen kannalta?

- Matt. 5:20
- Matt. 5:48

Jeesus aloitti jokaisen elämäntilanteen esittelyn sanoilla: *”Teille on opetettu – –”*, mutta loi vastakohtan sitten jatkamalla sanoilla: *”Mutta minä sanon teille”*. Jeesus käsitteli murhaa, aviorikosta, avioeroa, rehellisyyttä, kostamista ja vihamiehiä. Täten hän loi vastakohtan itsensä ja fariseusten käsitysten välille³, vahvistaen samalla kymmenen käskyä. Täten hän ei luonut vastakohtaa itsensä ja kymmenen käskyn välille, vaan itsensä ja fariseusten käsitysten välille³.

Kun Jeesus lainasi sanoja Kirjoituksista, millä ilmauksella hän aina aloitti? Matt. 4:4, 6 ja 10

Missä määrin kulttuurisia raja-aitoja kumoava Jeesuksen käsitys valtakuntaelämästä oli?

Fariseukset pitivät pikkutarkan säntillisesti huolen heidän juutalaisen lakinsa säädöksistä. Millä tavoin ajattelet Jeesuksen esittämien vastakohtaisuuksien luoneen vastakkainasettelua fariseusten ja vuorenrinteellä olevien väkijoukkojen eli tavallisten ihmisten välillä?

- Naiset:
- Orjat (joita suurin osa heistä oli):
- Sorretut:
- Muut:

Sotilaat olivat häikäilemättömiä siinä, miten he takasivat uskollisuuttaan Roomalle ja Herodes Antipakselle. Miten luulet väkijoukkojen ja sotilaiden suhtautuneen Jeesuksen käsitykseen reagoida pahansuopien ihmisten nöyryyttäviin hyökkäyksiin väkivallattomasti ja niihin mukaan lähtemättä? Matt. 5:38–42

- ”Jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle vasenkin”: rystylyöntiä käyttivät korkeamman statuksen omaavat henkilöt – isännät suhteessa orjiin, aviomiehet suhteessa vaimoon, roomalaiset suhteessa juutalaisiin – loukatakseen ja nöyryyttääkseen. Vasemman posken kääntäminen riisui hyökkääjän aseista jättäen tälle ainoaksi vaihtoehdoksi jatkaa läimäyttelyä tai lyömistä, sillä tuon ajan kulttuurin mukaisesti vasenta kättä ei saanut käyttää – *mutta vain saman statuksen omaavat henkilöt saattoivat tapella tällä tavalla!*⁴

- ”Jos joku yrittää oikeutta käymällä viedä sinulta paidan, anna hänelle viittasikin”: Monilla köyhillä oli vain yksi tai kaksi vaatetta. Senkin jälkeen, kun epäoikeudenmukaisten verojen ja velkojien takia heiltä oli viety koti, maat ja jopa heidän päälivaatteensa, Jeesus kehotti heitä luovuttamaan alusvaatteensakin. Kulkiessaan kadulla alastomana ja arvokkuutensa menettäneenä he häpäisisivät sortajansa – *kääntäen täten roolit pääläelleen!*⁵

- ”Jos joku (sotilas) vaatii sinut mukaansa (kantamaan hänen varusteitaan) virstan matkalle, kulje hänen kanssaan kaksi”: Roomalainen sotilas saattoi vaatia juutalaista kantamaan varusteitaan, mutta vain yhden virstan (n. 1,5 km) verran. Tällaiseen nöyryytykseen alistetut huomasivat varmasti jujun siinä auliudessa palvella, johon Jeesus kannusti. Sotilas olisi nimittäin pakotettu anelemaan juutalaista laskemaan varusteet maahan välttääkseen näin häntä komentavan upseerin ankarat kurinpidolliset toimet.

- Voitko ehdottaa muita luovia, vahvoja ja väkivallattomia reagoimistapoja pahaa vastaan?

NELJÄS KUTSU: RAKASTA VIHOLLISIASI

Jeesus muistutti väkijoukkoja: ”Teille on opetettu: ’Rakasta lähimmäistäsi ja vihaa vihamiestäsi’” – mutta sitten luoden vahvan vastakohtan: ”... minä sanon teille:

rakastakaa vihamicheijenne ja rukoilkaa vainoojienne puolesta,
jotta olisitte taivaallisen Isänne lapsia (Matt. 5:44, 45).”

Kuinka vastakkainen tämä maailmankuva onkaan intuitiivisen (ihmismielen toiminto, johon ei liity analyttistä ajattelua) reagoimisen ja kulttuurin kanssa? (Matt. 5:43–48; Luuk. 6:32–36)

Kuinka me rakastamme niitä, joista emme pidä? Miten meistä voi tulla rakastavampia?

Jeesuksen pelistrategia

Jeesus oli nyt perustamassa valtakuntaansa. Kansanjoukot olivat levottomia, fariseukset rai-voissaan, sotilaat pitivät silmällä kapinoinnin merkkejä ja opetuslapset odottivat pääsevänsä to-teuttamaan hänen suunnitelmaansa vapauttaakseen Israelin. Kun hän kertoi toimintasuunnitel-mastaan, sen täytyi kuulostaa hullulta, ja siltä se kuulostaa edelleen: *rakasta lähimmäistäsi – sillä se on Jumalan asenne*. (Ks. Matt. 5:48.) Miten luulet kunkin heistä reagoineen näinkin radikaaliin ja mielettömään pelistrategiaan?⁸

Näin radikaali kulttuurisista rajoista piittaamaton rakkaus laittaa uuteen järjestykseen motiivit, prioriteetit ja ihmissuhteet.

- Mitkä motiivit ovat sinun uskonnollisten toimintojesi taustalla? Matt. 6:1–18
- Jeesus puhui epätoivoisille ihmisille. Mitkä ovat sinun prioriteettisi? Matt. 6:19–33
- Puhuessaan kansanjoukoille, jotka olivat kokeneet kaikkein pahinta mahdollista väärin- ja hyväksikäyttöä. Jeesus sanoi: lopettakaa arvosteleminen ja tuomitseminen – ja antakaa anteeksi. Miten sinä otat käyttöösi tämän radikaalin pelistrategian ihmissuhteissasi? Matt. 7:1–29; Luuk. 6:37–49

Jeesuksen maailmankuva ja pelistrategia olivat radikaalit. Ne varmasti järkyttivät opetuslapsia ja aiheuttivat pettymyksiä, ja silti heidän tehtävänsä oli johtaa: sokea ei voi taluttaa toista sokeaa eikä oppilas ole opettajaansa etevämpi (Luuk. 6:39, 40)! Ehkä Jeesus aisti epämukavuuden sanoessaan: ”Miksi te sanotte minulle: ’Herra, Herra’, mutta ette tee mitä minä sanon?” (Luuk. 6:46.) Tästä eteenpäin Jeesus työskenteli väsymättömästi muokatakseen heidän maailmanku-vaansa, sillä hänen valtakuntaliikkeensä on perustettu jopa vihollistenkin puolesta uhrautuvalla rakkaudelle.

Jakaminen

Miten sinä kohtelet tästä lähtien niitä, jotka ovat solvanneet sinua ja puhuneet sinusta perus-teettomasti pahaa?

Miten sinä kerrot Jeesuksen maailmankuvan ydinarvoista niille, joita johdatat hänen luokseen?

Opas 25

¹ John Stott, *The Message of the Sermon on the Mount*, InterVarsity, 1978:15–16.

² ”Tämä vahvisti jo olemassa olevan hengellisyuden laadun.” Bailey 2008:68.

³ Stott 1978:76–81.

⁴ Chalke 2003:130–131.

⁵ Chalke 2003:132–133.

⁶ Chalke 2003:133–134.

⁷ *Holy Bible: New Living Translation*.

⁸ Edwards 2009:112.

Opas 25 Johtajuus ja arvovalta

Jeesus ryhtyi nyt moninkertaistamaan johtajiaan. Vietettyään yön Isänsä kanssa keskustellen hän valitsi kaksitoista opetuslasta ja asetti heidät apostoleiksi. Tämän jälkeen hän haastoi heidät, kaikki muutkin opetuslapsensa sekä kansanjoukot hänen täysin päinvastaisella maailmankuvallaan ja valtakunnan pelistrategialla. Vietä nyt muutama hetki käyden läpi, mikä oli hänen puheensa ydin Matt. 5:43–48.

1. Mikä oli hänen maailmankuvansa?
2. Millainen oli hänen pelistrategiansa?
3. Mitä sinä tiedät niistä kahdestatoista opetuslapsesta, jotka Jeesus nimitti apostoleikseen? Kuka heistä saattoi olla hyvin epäluuloinen muita kohtaan? Ketkä olivat toistensa vihamiehet? Millä tavalla he kaikki aivan kuin esittivät pienoiskoossa hänen valtakuntansa maailmankuvaa *rakastaa vihamiehiä*?

Lue Matt. 7:28–8:13; Luuk. 7:1–17
Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 32

Miten kansanjoukot reagoivat Jeesuksen vuorisaarnaan? Matt. 7:28–8:1

Mistä Jeesus sai arvovaltaa opetukseensa?

ARVOVALTA

Jeesus moninkertaisti johtajansa kasvavaa kansanliikettään varten moninkertaistaen täten itsensä. Hänen opetuksensa *arvovalta* tunnustettiin. Nyt Jeesus halusi opettaa apostoleitaan. Laskeutuessaan vuorelta Kapernaumiin hänelle esitettiin pyyntö erään roomalaisen sadanpäälikön puolesta – miehen, joka totteli ”toisten käskyjä” (Luuk. 7:1–10).

- Mitä saamme tietää tästä roomalaisesta sadanpäämiehestä ja siitä, miten hän itse käytti auktoriteettiaan?
- Millä tavoin hän oli esimerkki Jeesuksen radikaalin *rakasta vihamiestäsi* -suunnitelman vaikutuksesta?
- Mikä hämmästytti Jeesusta tässä mieheessä?
- Pohdi hetki seuraavia arvovallan eri ilmenemismuotoja johtajuudessa

muiden arvostaminen

nöyryys

ehdoton luottamus Jeesukseen

Jumalan siunausten anominen muille kuin itselle

Pian tämän jälkeen Jeesus vieraili Nainin kaupungissa, joka sijaitsi noin 14 km päässä Nasaretista etelään. Hänen lähestyessään kaupungin portteja hautajaissaattue oli juuri poistumassa kaupungista miesten kantaessa lesken ainoaa poikaa. Jeesus havainnollisti arvoaltaansa kuolemaan herättäen pojan takaisin eloon ja palauttaen täten pojan äidilleen. (Luuk. 7:11–17.)

Mark Edwards huomauttaa: ”Rakkaus, nöyryys, usko ja arvoalta ovat kaikki jumalallisen johtajuuden periaatteita, jotka tulivat ilmi Jeesuksen ja sadanpäämiehen toiminnassa noin 2000 vuotta sitten.¹ Miten nämä ominaisuudet ilmenevät sinun johtajuudessasi?

Lisälukemista

Lue Fil. 2:1–11

- Millä tavoin Paavalin teksti mestarista heijastaa Jeesuksen maailmankuvaa?

- Miten tämä liittyy johtajuuteen ja auktoriteettiin?

Mietteesi ja kysymyksesi

Pohdi tilannetta, jossa sinä olet johtajana joko kotona, töissä, seurakunnassa, ystävien joukossa, pienryhmässä tai muualla yhteisössäsi. Millaisia johtajuuden periaatteita aiot vastaisuudessa käyttää toiminnassasi?

Jakaminen

Mitä sellaista olet oppinut arvovallasta ja johtajana olemisesta, mitä aiot jakaa ystäväiesi kanssa?

Mikä kertomuksista oppimasi asia mielestäsi puhuttelisi niitä henkilöitä, joita sitä johdat Jeesuksen luo?

Alaviite

¹ Edwards 2009:115.

Opas 26 Johtajuus ja epäusko

Johannes Kastaja oli vankilassa. Hänen äänensä oli hiljennetty. Hänen työnsä oli lopetettu. Tilanne oli erityisen vaikea nimenomaan hänelle, sillä hän oli tottunut elämään erämaassa keräten kansantajuiselle sanomalleen kansan laajaa huomiota. Suurella varmuudella hän oli julistanut Jeesuksen olevan ”Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” (Joh. 1:29.) Nyt vankilasta käsin hän lähetti kaksi opetuslastaan kysymään serkultaan Jeesukselta: ”Oletko sinä se, jonka on määrä tulla, vai pitääkö meidän odottaa toista?” (Matt. 11:3, ks. myös Luuk. 7:19)

Johannes oli alkanut kyseenalaistaa omaa sanomaansa, jonka takia hän oli laittanut likoon koko elämänsä. Hän oli vaarassa *liukua pois* (ks. Matt. 11:6 ja Luuk. 7:23). Miksi hän epäili? Kuinka helposti me epäilemme? Mitä vaikutuksia kyseenalaistamisella on? Tässä kertomuksessa me opimme Jeesukselta niin johtajuudesta kuin epäroinnistä.

Lue Matt. 11:2–30; Luuk. 7:18–35

Jerry D. Thomas, *Messiah* tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 34

Johanneksen opetuslapset raportoivat *kaikesta*, mitä Jeesus teki. Miksi tämä aiheutti Johanneksessa rauhattomuutta?

Kun Johanneksen opetuslapset tulivat ja kysyivät: ”Oletko sinä se, jonka on määrä tulla, vai pitääkö meidän odottaa toista?” (Matt. 11:3), Jeesuksen ympärillä oli suuri kansanjoukko, joka oli tullut hakemaan niin fyysistä kuin hengellistä parantumista ja vapautusta. Jokainen kuuli Johanneksen epäilyksistä. Nimenomaan Johannes oli lähettänyt monet heistä Jeesuksen luo, mukaan lukien osan Jeesuksen uusista johtajista. Kuvittele heidän ilmeitään, kun he kuulivat Johanneksen kysymyksen, joka toi julki hänen epäilyksensä.¹

Mitä kysymyksiä ihmiset mahtoivatkaan ajatella tuona hetkenä?

Mikä oli Jeesuksen vastaus? Minkälainen viesti opetuslasten tuli viedä takaisin Johannekselle?

- Selonteko:
- Kirjoitukset: Jeesus lainasi omalle serkulleen kirjoituksista kahta tekstiä, joihin sisältyivät ne Nasaretin synagogassa luetut jakeet, jotka saivat kaupunkilaiset hylkäämään Jeesuksen (ks. Jes. 35:5–6, 61:1 vrt. Luuk. 4:17–19). Miksi nämä profetiat saattoivat vakuuttaa Johanneksen?

- Rohkaisu: (Matt. 11:6, Luuk. 7:23)

Johanneksen opetuslasten poistuessa Jeesus puhui kansanjoukolle Johanneksesta. Mahdollisesti nämä opetuslapset kuuluivat jotain siitä, mitä Jeesus sanoi. Jälleen hän siteerasi Jumalan sanaa:

- Miksi ihmiset olivat alun perin etsiytyneet Johanneksen luokse? Jes. 40:1–5
- Millä tavoin Johannes oli enemmän kuin profeetta? Mal. 3:1
- Jeesus sanoi: ”[J]uuri hän on Elia, jonka oli määrä tulla.” (Matt. 11:14, vrt. Mal. 3:23–24.) Lisäksi hän sanoi: ”[Y]ksikään naisesta syntynyt ei ole Johannesta suurempi, mutta kaikkein vähäisin, joka on Jumalan valtakunnassa, on suurempi kuin hän.” (Luuk. 7:28.) Mitä luulet Jeesuksen tarkoittaneen näillä sanoilla?
- Miten Johannes ja Jeesus olivat molemmat tulleet väärinymmärretyiksi? Matt. 11:16–19, Luuk. 7:29–35
- Millä tavoin ajattelet Jeesuksen tunteenpurkauksen, rukouksen ja vetoimuksen hyödyttäneen hänen serkkuaan? Matt. 11:20–30

Jakaminen

Mitä aiot jakaa ystävillesi tällä viikolla?

- Mikä voi synnyttää epäilyksiä johtajissa?
- Kuinka todellinen oli Johannes Kastajan riski *liukua pois*?
- Mitä seurauksia sillä olisi ollut, jos Johannes olisi luopunut uskostaan?
- Miten helposti sinä liu'ut uskosta epäilyihin?
- Miten sinä käsittelet väärinkäsityksiä ja epäilyksiä?
- Millä tavoin kyseenalaistaminen voi olla hyödyllistä?
- Mistä sinut tunnetaan? Kutsuvatko syntiset sinua ystäväkseen? Ks. Matt. 11:19; Luuk. 7:34

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita sinä olet johdattamassa Jeesuksen luo?

Alaviite

¹ Edwards 2009:118.

Opas 27 Johtajuus ja kiitollisuus

Jeesus opetti kahtatoista opetuslastaan johtajuudesta. Hän määritteli maailmankuvansa, minkä jälkeen hän perehdytti heidät arvovaltaan ja epäuskoon. Kunnioituksesta serkkuaan Johannes-ta kohtaan hän vertasi Johannes Kastajaan kohdistuvia syytöksiä – ”Hänessä on paha henki.” – niihin syytöksiin, joita esitettiin hänestä – ”Mikä syömäri ja juomari, publikaanien ja muiden syntisten ystävä!” (Matt. 11:18–19). Fariseuksen kutsu päivälliselle tarjosi täydellisen mahdollisuuden havainnollistaa sitä, miten johtajana voi suhtautua loukkauksiin. Lisäksi hän puhui *kiitollisuudesta, anteeksiantamisesta ja pelastumisesta*.

Tämä on hyvin hämmäntävä kertomus. Fariseukset olivat juonitelleet herodilaisten kanssa siitä, miten päästä eroon Jeesuksesta (Mark. 3:6 vrt. Matt. 12:14; Luuk. 6:11), mutta tällä hetkellä heidän suunnitelmansa olivat vielä salaisia ja heidän halveksuntansa verhottua. Jeesuksen maineen kasvaessa kansan keskuudessa hän uhkasi ”ortodoksisen uskon vartijoiden” asemaa. Päivälliskeskustelu mahdollistaisi hänen ”loukkaamisensa ja nöyryyttämisen”.¹

Lue Luuk. 7:36–50

Fariseukset määrittelivät pyhyytensä sen mukaan, kuinka ”uskollisia he olivat vaivalloisten uskonnollisten puhtausrituaalien noudattajina”. Näin ollen ruokailuhetket tarjosivat heille tilaisuuden todistaa pyhyytensä. Niinpä kutsuessaan kotiinsa Jeesuksen, kasvavan suosion saavuttaneen opettajan, Simon sai mahdollisuuden esitellä pyhyyttään. Mitä tämä kertomus opettaa sinulle Simonista?²

Simonin suunnitelma nöyryyttää Jeesus kaatui kutsumattoman naisen takia. Mitä tiedämme hänestä? Mikä toi hänet Simonin kotiin? Miksi hän ilmaisi tunteensa niin kovin epätavallisella ja kiusallisella tavalla?

Monet naiset, jotka olivat vapautuneet hyvin vaikeista elämäntilanteistaan, seurasivat Jeesusta ja tämän kahtatoista opetuslasta heidän matkoillaan (Luuk. 8:1–3). Mitä käsityksiä luulet heidän luoneen tästä naisesta? Luuletko hänen tulleen osaksi tuota joukkoa?

Vaikuttaa siltä, että Simon ei täysin käsittänyt sitä, mitä Jeesus tarkoitti vertauksellaan. Missä määrin naisen toiminta oli laskelmoitu nuhde Simonin Jeesusta kohtaan osoittamaa sietämätöntä kohtelua vastaan?

Tarkastelua Lähi-idän silmin³

Tämä kertomus kannattaa lukea tuon ajan kulttuurin näkökulmasta käsin. Huolimatta siitä, että tuollaisten päivällisten aikaan portit ja ovet olivat auki kaikille, siellä vallitsi silti tarkka protokolla. Vieraat otettiin vastaan suureleisesti: isäntä suuteli vieraita, joilta tämän jälkeen riisuttiin kengät. Heidät ohjattiin arvokkaille paikoille sohville tai penkeille, jotka oli aseteltu U-muotoisen pöydän ympärille. Asetuttuaan heille tuotiin ”vettä ja oliiviöljyä käsien ja jalkojen pesemistä varten.” Oliiviöljyä käytettiin saippuan tapaan.⁴

Suuret puiset ruokavadit sijoitettiin huoneen keskellä olevalle matalalle pöydälle tai sen viereen lattialle. Huoneessa saattoi olla myös kivisiä tarjoiluastioita, lautasia, kulhoja ja kuppeja, joista osa hyvinkin kauniisti koristeluja. Esillä oli mahdollisesti myös Jerusalemin lasitehtaissa valmistettuja lasiastioita, jotka eivät voineet tulla huokoisten saviastioiden tapaan rituaalisesti epäpuhtauksiksi. Hurskaalle fariseukselle tämä oli tärkeä huomioon otettava seikka.⁵

Orjien ja palvelijoiden taustalle norkoilemaan kokoontuivat kyläläiset, jotka eivät olleet saaneet kutsua. He seurasivat tapahtumia ja ”pyrkivät salakuuntelemaan keskusteluja”. Tämä oli hyväksytty tapa, joka tarjosi fariseukselle lisää mahdollisuuksia esitellä omaa pyhyyttään.

Jeesus oli kutsuttu muttei tervetulleeksi toivotettu. Häntä kohdeltiin tönkeästi: häntä ei vastaanotettu suudelmalla eikä hänen jaloilleen tarjottu vettä tai öljyä. Michael Frost huomauttaa: ”Sitä, että isäntä jätti vastaanottorituaalin minkä tahansa yksityiskohdan toteuttamatta, pidettiin mahdottomana ajatuksena ja törkeänä loukkauksena vierasta kohtaan.”

Jeesus astui sisään taloon ja asettui pöydän ääreen. Kunnian ja häpeän kulttuurissa hän olisi voinut raivostua ja rynnätä ulos, häpäisten täten isännän. Vaihtoehtoisesti hän olisi voinut hiljaa kärsiä loukkauksen kieltäytyen mistään kontaktista tulevaisuudessa. Kuitenkin se, miten Jeesus reagoi, oli vieläkin dramaattisempaa. Vanhimman huoneessa olevan odotettiin asettuvan pöydän ääreen istumaan ensimmäisenä⁶, ja ollen vain hieman yli 30-vuotias Jeesus tuskin oli vanhin läsnäolijoista. Tultuaan kohdelluksi mitä loukkaavimmalla ja halpamaisimmalla tavalla Jeesus kuitenkin asettui paikalleen pöydän ääreen ensimmäisenä aivan kuin hän olisi ollut vanhin ja kunnioitetuin henkilö huoneessa!

Kaupungissa asuva nainen, joka oli viettänyt syntistä elämää, tuli kutsumatta paikalle. Jouduttuaan kärsimään halveksuntaa ja nöyryyttämistä hän ymmärsi, että Simonin torjuva käytäytyminen Jeesusta kohtaan oli suunniteltu häpäisemään, pilkkaamaan ja asettamaan hänet noloon tilanteeseen. Simon ei kuitenkaan ollut varautunut naisen tunteelliseen reaktioon eikä hänen halukkuuteensa pelastuksen ja anteeksiannon vastaanottajana samastua häväistyn vieraan, hänen kärsivän Pelastajansa kanssa.

Kiitollisuus anteeksiannosta ja pelastuksesta

1. Tuliko nainen paikan päälle saadakseen syntinsä anteeksi vai koska hän oli jo kokenut anteeksiannon?

2. Jeesus antoi ymmärtää, että nainen oli tarkkaillut, kun Simon oli häpäissyt Jeesusta (Luuk. 7:45). Vastapainona tälle, ja epäilemättä loukkaantuneena Simonin käytöksestä, nainen tunnusti Jeesuksen Messiaana ja Pelastajana – uskoen saaneensa ”paljot syntinsä anteeksi” (Luuk. 7:47). Miten nainen ilmaisi kiitollisuutensa? Luuk. 7:38

Vietä hetki pohtien tämän naisen samastumista Jeesukseen ja tämän kärsimyksiin.

- Nainen itki hallitsemattomasti pesten Jeesuksen jalat kiitollisuudesta kumpuavilla kyynelil-lään.
- Nainen pyyhki Jeesuksen jalat hiuksillaan, mikä oli hävettävää ja sopimatonta käytöstä naiselta, sillä nainen antoi hiustensa olla valtoimenaan vain aviomiehensä nähden, eikä si-täkään usein!
- Nainen suuteli Jeesuksen jalkoja ja voiteli ne tuoksuöljyllä, mikä oli mahdollisesti symboli hänen tahratusta menneisyydestään ja turhista yrityksistä peitellä hänen häpeällistä el-äänsä hikisten miesten kanssa.

Kuvittele, miten Simonin on täytynyt olla hämmentynyt tilanteen mentyä päälaelleen⁷:

- Prostituidun tapaan hän oli velallinen Jumalalle.
- Prostituidun tapaan hän ei pystyisi maksamaan velkaansa.
- Prostituidun tapaan Jumala oli pyyhkinyt hänen velkansa pois.
- Miksei hän ollut yhtä innostunut ja kiitollinen kuin anteeksiannon kokenut huora?

3. Nainen ei enää välittänyt kulttuurinsa tabuista. Hän oli saanut anteeksi ja oli Pelastajansa seurassa. Mitä Jeesus havainnollisti antaessaan naisen tehdä sen, mitä tämä halusi tehdä, ot-taessaan hänet vastaan ystävällisesti ja esittäessään hänet ja hänen tekonsa muille positiivisena esimerkkinä kiitollisuudesta? Mikä oli Jeesuksen asenne perinteisiä naisiin kohdistuvia tabuja kohtaan? Luuk. 7:48–50

Mietteesi ja kysymyksesi

1. Mitä luulet, millaisia johtamiseen liittyviä oivalluksia kaksitoista opetuslasta oppi valtakunnan kansanliikkeen kehittämisestä, kun he olivat kokeneet kaiken tämän?

Omavanhurskaus on kavala paha, joka tekee meistä omahyväisiä. Se sokeuttaa meidät todellisuudelta. Se ryöstää meiltä ilon. Se tekee meistä ylpeitä ja kriittisiä toisia kohtaan. Se muuttaa meidät tuomitseviksi.

Anteeksiantamus ja pelastus tulevat ilmaistuksi kiitollisuudessa. Ne, jotka ovat kantaneet suurinta velkataakkaa, rakastavat Pelastajaansa eniten. Kiitollisimmat kertovat tarinansa intohimoisimmin ja suurimmilla tunteilla! Kiitollisuus muuttaa heidän elämänsä.

2. Kuka olisi sellainen henkilö, joka – ehkä vastoin tyypillistä käsitystä – voisi eniten myötävaikuttaa sinun kansanliikkeesi kehittämiseen ja kasvuun?

Jakaminen

Mitä aiot jakaa ystäväiesi kanssa tällä viikolla?

Mitä voit kertoa oppimastasi niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luo?

Alaviitteet

¹ Michael Frost: *Jesus the Fool*, Hendrickson, 2010:97–98.

² Jotkut uskovat, että Simon fariseus (Luuk. 7:36–50) ja spitaalia sairastanut Simon (Matt. 26:6–13; Mark. 14:3–9; Joh. 12:2–8) ovat sama mies, soviittaen täten yhteen eri todistajien kertomukset. Näissä oppaissa me käsittelemme näitä kuitenkin erillisinä henkilöinä: Galileassa asuvana fariseuksena ja Betaniassa asuvana spitaalisena. Lisää vertailevia yksityiskohtia aiheesta oppaan 45 alaviitteissä ja kommentteissa.

³ Katso Bailey 2008:239–260 ja Frost 2010:99–101 halutessasi lukea lisää kulttuurisesta taustasta, ellei ole toisin viitattu.

⁴ Bailey 2008:242.

⁵ Nahman Avigad: *Jerusalem Flourishing – A Craft Center for Stone, Pottery, and Glass*, teoksessa Noah Wiener (toim.), *Life in the Ancient World: Crafts, Society and Daily Practice*, Biblical Archaeological Society, 2013:9, 12, 13, 15.

⁶ Bailey 2008:243–4.

⁷ Frost 2010:111 kuvailee näitä todellisuuden neljänä aaltona.

Opas 28 Johtajuus ja torjutuksi tuleminen

Loukkaukset ja torjutuksi tuleminen voivat olla kristityn johtajan kohtalona. Valitettavasti monet ovat itse syyllisiä siihen, että sekä he itse että Jeesus persoonana saavat osakseen paheksuntaa, sillä he ovat ylimielisiä, manipuloivia, politikoivia ja syrjivät ja käyttävät muita hävyttömästi hyväkseen. Jeesuksen kohdalla taas hänen toimintansa parantajana ja vapauttajana – hänen koko henkilönsä läpäisevä hyvytensä – olivat ne syyt, miksi häntä pilkattiin.

Älä oleta tulevasi aina palkituksi kunnianosoituksilla uskollisuudesta Jumalan toimintasuunnitelmaa kohtaan. Hyökkäyksiä voi tulla mitä odottamattomimmista lähteistä – jopa seurakunnan sisältä! Tässä oppaassa me tarkastelemme sitä, miten Jeesus toimi tilanteessa, jossa hän tuli ensimmäistä kertaa torjutuksi juutalaisten johtajien taholta.

Lue Luuk. 8:1–3; Matt. 12:22–50; Mark. 3:20–31; Luuk. 8:19–21

Jerry D. Thomas, *Messiah*, luku 33 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 33

Luemme ensin siitä, miten Jeesus kulki kahdentoista opetuslapsensa kanssa, ja miten muutamat naiset tukivat hänen toimintaansa taloudellisesti. Mitä saamme tietää näistä naisista? Luuk. 8:1–3

Siinä, missä naiset osoittivat kiitollisuutensa ja tukensa, miten fariseukset reagoivat Jeesuksen parantaessa pahan hengen vaivaaman, sokean ja mykän miehen? Matt. 12:22–37; Mark. 3:20–30

Miksi Jeesus leimasi heidän syytöksensä herjaukseksi?

Miksi luulet sen olevan anteeksiantamatonta, että Pyhän Hengen toiminta laitettiin Belsebubin tiliin?

Jeesus teki ihmeitä. Miksi luulet hänen vastanneen niin kärkevästi pyyntöön tehdä merkiksi ihme? Matt. 12:38–45

Mikä merkitys olisi sillä merkillä, jonka he tulisivat vastaanottamaan?

Mitä oppeja johtajuutta varten löydät Jeesuksen vastauksesta hänen panettelijoilleen?

Lue lisää

Myös muissa tilanteissa Jeesusta syytettiin ihmeiden tekemisestä Paholaisen voimalla. Toinen tällainen kerta seurasi kolmea ihmeeparantamista (ks. Matt. 9:18–34). ”Ihmiset hämmästyivät ja sanoivat: ’Tällaista ei Israelissa ole koskaan nähty.’ Mutta fariseukset sanoivat: ’Pääpaholaisen voimin hän pahoja henkiä karkottaa.’” (Matt. 9:33b–34.) Kolmaskin kerta seurasi voimallista parantamista, riivatun mykän miehen vapauttamista pahoista hengistä. Jälleen muutamat halusivat ”panna koetukselle” Jeesuksen vaatien häneltä ”merkkiä taivaasta” (Luuk. 11:14–16). Jokainen pilkkaava syytös tarjosi Jeesukselle loistavan mahdollisuuden opettaa.

Lue nämä selostukset: Matt. 9:18–34; Luuk. 11:1–13:9

Älä jätä huomiotta tätä toteamusta: ”[A]utuaita ovat kaikki, jotka kuulevat Jumalan sanan ja noudattavat sitä” (Luuk. 11:28). Pidä se mielessäsi syventyessäsi Jeesuksen kipakkaan yhteenottoon fariseuksen ruokapöydässä.

- Voi teitä, fariseukset! (Luuk. 11:37–54)

Mistä asioista Jeesus syytti fariseuksia?

Mistä syystä luulet Jeesuksen olleen valmistautunut ”loukkaamaan” näitä ”lain asiantuntijoita”?

- Varoituksia opetuslapsille: Miten luulet opetuslasten reagoineen Jeesuksen opetukseen? Miten sinä aiot soveltaa Jeesuksen opetuksia elämässäsi ja johtajuudessasi?
 - Tekopyhyys (Luuk. 12:1–12)

 - Ahneus ja rikkaus (Luuk. 12:13–34)

 - Valmistautumisen puute Ihmisen Pojan toista tulemistä varten (Luuk. 12:35–48)

 - Tulevat vastakkainasettelut (Luuk. 12:49–53)

 - Epäonnistuminen aikojen tulkitsemisessä (Luuk. 12:54–59)

- Käännä tai tuhoutu (Luuk. 13:1–9)

Mikä oli Jeesuksen puheen sanoma kuulijoille? Entä sinulle?

Torjutuksi tuleminen

Torjutuksi tulemisen pelko voi lamaannuttaa opetuslapsen todistamisen. Millaista rohkaisua olet löytänyt Jeesuksen kokemuksista ja opetuksista?

Miten Jumala voi käyttää torjutuksi tulemisen tilanteita mahdollisuuksina elämämme muuttamiseen?

Mistä Jeesus löysi hengenheimolaisia ja tukea, ja mistä sinä löydät omasi? Matt. 12:46–50; Mark. 3:31–35; Luuk. 8:19–21; vrt. Mark. 3:13–15

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä aiot jakaa ystäväiesi kanssa tällä viikolla?

Mitä voit kertoa oppimastasi niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luo?

Opas 29 Johtajuus ja kansanliikkeen perustukset

Luemme eteenpäin: ”Samana päivänä Jeesus lähti ulos, meni järven rantaan ja asettui istumaan” (Matt. 13:1). Päivä on jo tähän mennessä ollut pitkä ja uuvuttava: sokean ja mykän miehen vapauttaminen demoneiden vallasta, syytökset jumalanpilkasta, vastaaminen fariseusten kyyniseen pyyntöön saada ihme merkiksi ja perheen kanssa ajan viettäminen. Suuret kansanjoukot olivat kuitenkin kokoontuneet kuullakseen opetusta, ja aika oli kypsä esitellä opetuslapsille pääpiirteet hänen valtakuntansa kansanliikkeen peruseriaatteista.

Jeesuksen kuolemaa vehkeilevien fariseusten ja herodilaisten uskonnollisten ja poliittisten pyrkimyksien vahvana vastakohtana oli hänen kansanliikkeensä. Hänen opetusmenetelmänsä heijastelivat hänen sanomaansa ja hän käytti vertauksia arkipäiväisestä elämästä, jotta kaikkein tavallisimmatkin ihmiset ymmärtäisivät. Ensin Jeesus opetti kansanjoukkoja järven rannalla, minkä jälkeen hän meni taloon, jonne opetuslapset seurasivat häntä kuullakseen syvällisemmät selitykset – ja lisää vertauksia.

Lue Matt. 13:1–53; Mark. 4:1–34; Luuk. 8:4–18

Mitä Jeesus halusi ihmisten ymmärtävän hänen erilaisista vertauksistaan maanviljelijöistä, kalastajista ja kauppiaista?

Mitä olet saanut selville Jumalan valtakunnan luonteesta lukiessasi

- erilaisista maaperistä?

Hyvää maata on muokattu, käännetty, ja se on täynnä ravintoaineita – kompostimultaa ja lannoitetta. Mitä tämä kertoo kaikkein vastaanottavaisimmista ihmisistä? Niistä, jotka tuottavat moninkertaisen sadon?

- Siemenen spontaani kasvu?
- Hyvät siemenet ja rikkaruohot?
- Sinapinsiemen?

Miksi Jeesus valitsi liioitella tässä kohtaa: pikkuruinen sinapinsiemen, josta kasvaa ”puutarhan kasveista suurin – – puu” (Matt. 13:32)?

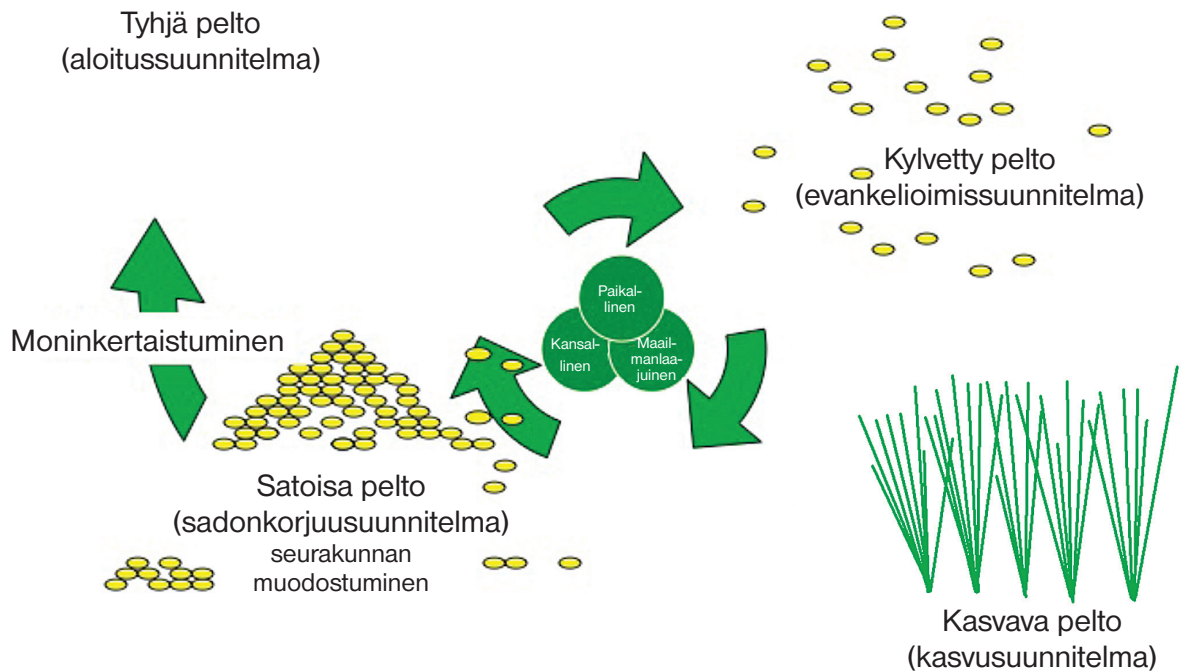
- Hapatettu leipä?

Jeesus liioitteli jälleen: pieni määrä hapatetta hapattaa valtavan limpun.
Mitä tämä kertoo ihmisistä ja Jumalan valtakunnasta?

- Kätketty aarre ja helmi?
- Kalastusverkko?

Neljä maaperää: kansanliikkeen perustukset (Mark. 4:26–29)

Jumalan valtakunnasta kertovat vertaukset tuovat esiin ”Jumalan valtakunnan salaisu[den]” (Mark. 4:11). Jeesuksen lyhyt vertaus siemeniä kylvävästä maanviljelijästä, joka kokoaa sadon välittömästi kasvamaan alkaneista ja satoa tuottaneista siemenistä, inspiroi tämän päivän kansanliikkeitä, jotka synnyttävät moninkertaisesti uusia seurakuntia. Tätä kuvaa on muokattu Nathan ja Kari Shankin kasvua kuvaavan viljapellon neljän kehitysvaiheen¹ pohjalta.²

Määrittele *tyhjä pelto* – yhteisö, muu ihmisryhmä, sukulais- tai ystäväperhe, joiden tulee kuulla Jeesuksesta. Mitkä sinä määrittelet tärkeimmiksi muutokseen aktivoiviksi asioiksi?

1. Miten valmistelisit tyhjän pellon ja aloittaisit työsi siellä?
2. Mitä sinä voisit kylvää, ja miten kylväisit, jotta siemenet kasvaisivat ”aivan itsestään”?
3. Miten sinä voisit ottaa osaa Jumalan työhön, opetuslasten kasvattamiseen?
4. Millä tavalla sadon voisi korjata?
5. Miten sadon voisi moninkertaistaa?

Lähi-idän maanviljelijät korjaavat seuraavan kasvukauden siemenet sadonkorjuun aikaan pellost. He pitävät parhaat siemenet moninkertaistaakseen ne. He ”kynnelin kylvävät ja itkien menevät” (Ps. 126:5–6), sillä heidän perheensä ovat nälissään, mutta jos he eivät kylvä, perhe kuolee nälkään.

Miksi uusien ryhmien, seurakuntien ja opetuslasten moninkertaistuminen on niin tärkeää?

- Se saa meidät samalle aaltopituudelle Jumalan evankelioivan sydämen kanssa.
- Se asettaa meidät sinne, missä Pyhä Henki on työssä seurakunnan ulkopuolella.
- Se on paras tapa siirtää usko seuraaville sukupolville.
- Se sitouttaa meidät sinne, missä tulevaisuuden seurakunta on!
- Se saattaa meidät yhteen edustamamme uusitamentillisen uskonperinnön kanssa.

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä sinä aiot jakaa ystävillesi tällä viikolla? Onko sinulla sellaisia ystäviä, jotka ovat kasvamassa Jeesuksen seuraajina ja jotka voisivat kokoontua uutena ryhmänä tai seurakuntana jakaakseen yhdessä oman matkansa Jumalan kanssa?

Mitä voit kertoa niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luo?

Alaviitteet

1 Nathan ja Kari Shank: *Reproducing Churches Using Simple Tools: 'The Four Fields'*, 2007.

2 Peter Roennfeldt: *Planting Churches that Multiply*, www.newchurchlife.com (materiaaleja työn aloittamista varten), 2014:9.

Opas 30 Johtajuus ja vaativia tehtävänäntoja

Kansanliikkeen johtajat eivät kavahta vaikeiden toimeksiantojen edessä. He eivät hallinnoi toimistosta käsin muita tekemään opetuslapsia. He ovat itse eturintamassa moninkertaistamassa opetuslapsia ja muita kansanliikkeen johtajia. Jeesus näytti tästä esimerkin kahdelletoista lähimmäiselle seuraajalleen.

Vaaditaan rohkeutta ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka edistävät kansanliikkeen kasvua. Fyysisesti ja psyykkisesti uupuneena – jättäen vain vähän aikaa levolle, perheelle ja ruokailulle – Jeesus käski opetuslapsiaan lähtemään vastarannalle (Matt. 8:18). Oli aika vetäytyä hiljaisuuteen ja kehittää työtä. Kaikkein kovimmat kokemukset olivat vielä edessäpäin: fyysiset vaaratilanteet, Paholaisen riivaamat, pitkään jatkuneet kärsimykset, lapsen kuolema, rienaavat syytökset ja hylätyksi tuleminen omien taholta. Miten hän suhtautui näihin? Missä kulkivat rajat sille, mitä hän voisi saada aikaan? Mitä me opimme?

Lue Matt. 8:18, 23–34, 9:18–34, 13:54–58; Mark. 4:35–5:43, 6:1–6; Luuk. 8:22–56
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 35–36 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 35–36

1. Fyysinen vaara: hengenvaarallisessa myrskyssä. Matt. 8:18, 23–27; Mark. 4:35–41; Luuk. 8:22–25

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

2. Riivaajahenget: Gadarassa. Matt. 8:28–34; Mark. 5:1–20; Luuk. 8:26–39

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

3. Lapsen kuolema: epätoivoinen isä. Matt. 9:18–26; Mark. 5:21–43; Luuk. 8:40–56

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

4. Pitkään jatkunut kärsimys: toivottomuus ja usko. Matt. 9:20–22; Mark. 5:24–34; Luuk. 8:42–48

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

5. Valheelliset syytökset: jumalanpilkka. Matt. 9:27–34

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

6. Hylätyksi tuleminen: omien toimesta. Matt. 13:54–58; Mark. 6:1–6

- Mitkä asiat olivat tämän kokemuksen keskeisimmät kohdat?
- Miksi tämä kokemus oli tärkeä opetuslapsille?
- Mitä heidän tuli oppia tästä kokemuksesta elämää varten?

Mikä näistä kokemuksista on sinun mielestäsi kaikkein haastavin?

Miten olet rohkaistunut kohtaamaan hengellisen työsi tehtäviä?

Rajan ylittäminen: kansanliikkeen johtajien oivalluksia

Rajan ylittäminen muutti Jeesuksen ja opetuslasten näkökulmaa hyvin voimakkaasti, sillä ”toisella puolella”, järven itäisillä rannoilla, asui pääsääntöisesti ei-juutalaisia pakanakansoja.

1. Mitä Jeesuksen opetuslapset (, jotka olivat kaikki juutalaisia) mahtoivat tuntea mennessään ”toiselle puolelle”? Mitä Jeesus opetti heille kansanliikkeen johtamisesta?

2. Kun aikaa aterioinnille, perheelle ja levolle jää vain vähän, miten ”toiselle puolelle” meneminen saattaisi virkistää sinua ja tuoda sinulle uusia mahdollisuuksia kansanliikkeen kehittämiseksi?

3. Millaisia myrskyjä sinulla on elämässäsi – kotonasi, työssäsi? Uuvuttaako myrsky sinut ja vie kaikki voimasi? Oletko valmis huutamaan vetoamuksen: ”Herra, pelasta meidät!” (Matt. 8:25)?

4. Jeesus esitti kysymyksen: ”Miksi te noin pelkääte, vähäuskoiset?” (Matt. 8:26). Mark Edwards kirjoittaa: ”Hän ei odottanut heidän tynnyttävän myrskyä. Hän vain oletti heidän oppineen tuntemaan hänet tähän mennessä niin hyvin, että he olisivat tienneet, ettei hän koskaan ollut liian kiireinen tai väsynyt pelastaakseen heidän päivänsä.”¹ Miten tämä määrittelee sen, mitä usko on?

5. Riivattu oli *rauhanlevittäjä*. Jeesus lähetti hänet takaisin sinne, missä miehen *sidosryhmät* olivat: ”Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro tästä suuresta teosta, jonka Herra on armossaan sinulle tehnyt.” (Mark. 5:19). Mitä sinä opit tästä kansanliikkeen rakentamista varten? (ks. Mark. 5:18–20; Luuk. 8:38–39)

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita johdatat Jeesuksen luo?

Alaviitteet

¹ Edwards 2009:125.

Opas 31 Johtajuus kriisien aikana

Jeesus oli liikkeellä kulkiessa Galilean ”kaikissa kaupungeissa ja kylissä. Hän opetti synagogissa, julisti ilosanomaa taivasten valtakunnasta ja paransi kaikki ihmisten taudit ja vaivat.” (Matt. 9:35.) Hänen kansanliikkeensä veti puoleensa kansanjoukkoja, mutta työntekijöistä oli puute, Herodes Antipas oli poissa tolaltaan ja Jeesus suri serkkunsa raakaa murhaa. Tuonkaltaiset kriisit voivat viedä kaiken huomion ja musertaa. Mitä voimme oppia siitä, miten Jeesus – jatkaen edelleen kansanliikkeen johtamista ja opetuslasten tekemistä – toimi näinä vaarallisina aikoina?

Lue Matt. 9:35–10:42; 14:1–13; Mark. 6:6b–29; Luuk. 9:1–9
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 37–38 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 37–38

Josefuksen mukaan Galileassa oli tuohon aikaan 204 kylää ja kaupunkia. Osa niistä sijaitsi pääsääntöisesti juutalaisten asuttamalla alueella, joka ulottui järven läntisiltä rannoilta kohti Välimeren rannalla olevia Tyrosta ja Sidonia. Osa taas sijaitsi järven pohjois- ja itärannikolla pakanaillisella Gaulanitoksen alueella (nyk. Golanin kukkulat).¹ Mitä vaikutuksia ajattelet Jeesuksen hellittämättömällä työllä olleen hänen kansanliikkeensä kasvulle?

Mikä oli taakka, jota Jeesus kantoi sydämellään? (Matt. 9:35–38)

Vajaus työntekijöistä!

Miten Jeesus otti kantaa työntekijöiden vähyyteen?

•

•

Kuvittele olleesi yksi lähetetyistä kahdestatoista opetuslapsesta. Mitä olisit ajatellut tuossa tilanteessa? Esim. (Mark. 6:7–13 ja Luuk. 9:1–6)

Mitä ovat keskeisimmät oivallukset, joita sinä saat Jeesuksen ohjeistuksesta?

- Miksi tuli jättää taakse ylimääräiset mukavuudet?
- Mikä merkitys on sillä, että etsitään aivan tietynlaista henkilöä?

Mitä luulet kahdentoista opetuslapsen oppineen tästä ensimmäisestä lähetystyötehtävästään?

Vaarallisia aikoja!

Johannes Kastaja herätti paljon huomiota. Ihmiset odottivat messiasta. Kuolleen meren käärejen käsikirjoitus 4Q246, joka on kirjoitettu noin sata vuotta ennen Jeesuksen aikaa, heijastelee tätä odotusta, vaikkei se mainitsekaan Jeesusta tai Johannes Kastajaa. "[Hän jonka nimi on] Kärsimys, tulee maan päälle ... Häntä kutsutaan suureksi ... Häntä kutsutaan "Jumalan Pojaksi" ja nimitetään "Korkeimman Pojaksi" ... Hänen valtakuntansa on ikuinen ... Hän tuomitsee maan totuudella ja kaikki saavat rauhan ..."². Beduiini Mohammad ed Dhib löysi luolasta 1 koko Jesajan

kirjan sisältävän kirjakäärön, jonka viesti tiivistyy kohdassa Jes. 40:3³. Johannes Kastaja lainasi tätä tekstiä viitatessaan itseensä sanoessaan: "Ääni huutaa autiomaassa: 'Raivatkaa Herralle tie, tasoittakaa hänelle polut!'" (Matt. 3:3).

Jopa Herodes Antipas "kuunteli Johannesta mielellään" (Mark. 6:20). Kuitenkin Johannes oli nuhdellut Antipasta tämän avioliitosta Herodiaan kanssa, sillä tämä oli hänen veljensä Filippoksen vaimo (Mark. 6:18–19). Herodias huokui vihaa, ja Johannes oli vangittu: Antipaan syntymäpäiväjuhla antoi Herodiaalle mahdollisuuden saada miehensä ansaan kaikkien tämän korkea-arvoisten virkamiesten ja sotilaskomentajien edessä, jotta tämä toimittaisi hänelle Johanneksen katkaistun verisen pään tarjoiluvadilla.

- Kuvittele tilanne Antipaan ja Herodiaan välillä sen jälkeen, kun vieraat olivat lähteneet.
- Johannes Kastaja oli Jeesuksen paras ystävä. Mitä luulet hänen tunteneen, kun hän sai tietää serkkunsa mestauksesta? (Matt. 14:13)

Johanneksen opetuslapset ottivat hänen päättömän ruumiinsa ja hautasivat sen. Tämän jälkeen Herodes Antipas ei "tiennyt mitä ajatella" saadessaan kuulla, että se, mitä Johannes oli aikaisemmin tehnyt, tapahtui nyt kaikkialla: hyvää sanomaa taivaan valtakunnasta saarnattiin, sairaita parannettiin ja ihmisiä vapautettiin pahojen henkien vallasta (Luuk. 9:6–7).

- Kuvittele, millaisia selontekoja kahdellatoista opetuslapsella oli antaa, heidän palatesaan lähetysmatkoiltaan. (Mark. 6:30; Luuk. 9:10; vrt. Matt. 11:1) Mitä luulet heidän kertoneen?
- Antipas oli levoton. Miksi? Ja miksi hän halusi nähdä Jeesuksen? (Luuk. 9:9)
- Mikä oli Herodes Antipaksen rooli Jeesuksen nöyryyttämisessä ja teloituksessa jonkun aikaa myöhemmin? (Katso Luuk. 22:66–23:12; vrt. Matt. 27:27–31; Mark. 15:16–20)

Lisälukemista

Mitä uutta olet oppinut

- johtamisesta silloin, kun on liian vähän työmiehiä satoa korjaamaan?
- johtamisesta tilanteessa, jossa itse on surun vallassa?
- johtamisesta suurten vaarojen uhatessa?

Mietteesi ja kysymyksesi

Mitkä asiat aiheuttavat sinulle stressiä? Mitä olet oppinut johtamisesta kriisien keskellä?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita johdatat Jeesuksen luo?

Alaviitteet

¹ Chaim Ben David, *Were there 204 settlements in Galilee at the time of Josephus Flavius?* Journal of Jewish Studies, Vol. LXII, No. 1, Spring 2011:21–36; Sweet & Viola 2012:129; Richard A. Horsley, *Galilee: History, Politics, People*, Valley Forge, PA, Trinity Press International, 1995:190–193.

² Hershel Shanks, *The Dead Sea Scrolls: Discovery and Meaning*, eBook: Biblical Archaeological Society, 2007:16. Shanksin mukaan on hyvin epätodennäköistä, että Luukas olisi kopioinut Luuk. 1:33–35 tekstin tästä käsikirjoituksesta, mutta että ”ne molemmat kumpusivat samasta juutalaisesta maaperästä”.

³ Shanks 2007:14.

Opas 32 Johtajuus ja loikkarit

Kaksitoista työntekijää palasi raportoimaan Jeesukselle. Tilanne oli katkeransuloinen. Heillä on paljon kerrottavaa, mutta toisaalta he olivat lopen uupuneita, ja Jeesus suri serkkunsa järkyttävää murhaa. Jeesus ehdotti heille hengähdystaukoa, ja niinpä he lähtivät veneellä Galileanjärvelle päästäkseen ”autiolle seudulle yksinäisyyteen”. Kansanjoukot kuitenkin huomasivat heidän lähtönsä, minkä seurauksena ihmiset ”kaikista kaupungeista” suorastaan juoksivat rantoja pitkin ollen perillä ennen heitä. (Mark. 6:32–33.) Luukas kertoo: ”Jeesus antoi heidän tulla luokseen. Hän puhui heille Jumalan valtakunnasta ja paransi kaikki, jotka olivat avun tarpeessa.” (Luuk. 9:11.)

Illan lähetessä opetuslapset olivat huolissaan kansanjoukoista – paikalla oli noin 5000 miestä, minkä lisäksi myös naisia ja lapsia. Paikka oli ”asumatonta seutua”, ja ihmisten tuli saada hankkia ruokaa syödäkseen. Jeesus kuitenkin vastasi opetuslapsilleen: ”Antakaa te heille syötävää.” (Mark. 6:35–37.) Opetuslapset tulisivat vielä yllättymään suuresti tuona iltana – saaden kokemuksia taivaan valtakunnasta!

Lue Matt. 14:13–36; Mark. 6:30–56; Luuk. 9:10–17; Joh. 6:1–71
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 39–41 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 39–41

Kuninkaallinen ateria

Kuvittele, miten erilaisia ihmisiä ruohikossa istui. Listaa, keitä saattoi olla paikalla.

Millainen tunnelma lienee ollut kansan parissa?

Mitä 12 jäljelle jäänyttä täyttä ruokakoria mahtoivat symboloida?

Millä tavoin tuo yhdessä syövä väkijoukko kuvasti Jumalan valtakuntaa?

Myrskypilvet kerääntyvät

Päivän päättyessä Jeesus ja hänen opetuslapsensa olivat erittäin väsyneitä. Opetuslapset lähtivät Kapernaumiin veneellä Jeesuksen vetäytyessä vuorille rukoilemaan (Matt. 14:22–23; Joh. 6:16–17). Hänellä oli tarve viettää aikaa Isänsä kanssa. Hänellä ei ollut ollut aikaa surra, ja lisäksi hän oli tullut tietoiseksi siitä, että jotkut ”aikoivat väkisin tehdä hänestä kuninkaan” (Joh. 6:14–15). He olivat ehkä vihaisia saatuaan tietää Johanneksen kuolemasta. Valtava myrsky oli nousemassa – niin järven kuin hänen kansanliikkeensä ylle.

Mitä merkkejä löydät siitä, että Jeesuksen kuninkuutta ajava liike oli mahdollisesti saavuttanut jo opetuslapsetkin? Mistä syystä Jeesus oli *käskenyt* heitä nousta veneeseen, ”sillä aikaa kun hän lähet[ti] väen pois” (Matt. 14:22–23)?

Kuvittele seuraava näkymä: Oli pimeää. Myrsky huojuutti venettä. Pimeydestä ja myrskyn keskeltä käveli mies – vettä pitkin! Voitko muka syyttää opetuslapsia siitä, että he pitivät tätä aaveena? Mistä oli todella kyse? Mitä heidän sydämissään oli tapahtumassa?

- Miksi luulet Jeesuksen aikoneen ”mennä heidän ohitsean” (Mark. 6:48)?
- Opetuslasten sydämet olivat paatuneet (Mark. 6:51–52). Mistä oli kyse?
- Pietari jätti veneen kävelläkseen Jeesuksen luokse. Mitä tämä mahtoi merkitä Jeesukselle?
- Kun Jeesus ja Pietari nousivat takaisin veneeseen, ”tuuli tyyntyi”. Miten veneessä olleet reagoivat? (Matt. 14:28–33.)

Huomattava puolenvaihto: mielenmuutoksia leivän takia!

Pyrkimykset tehdä Jeesuksesta kuningas eivät olleet pelkästään ennenaikaisia, ne olivat hänen suunnitelmansa vastaisia. Kansa ponnisteli selvitäkseen Rooman sorron alla. He seurasivat Jeesusta saadakseen leipää! Ja kuinka hyvä sotilasjohtaja hänestä tulisikaan! Hän pystyisi ruokkimaan kannattajansa, parantamaan haavoittuneet, herättämään kuolleet ja jopa johdattamaan heidät vettä pitkin!

Miten kuvailisit sitä suunnitelmaa, jonka mukaan Jeesus toimi? (Joh. 6:25–71)

Mitä Jumala odotti Jeesuksen seuraajilta?

”Monet Jeesuksen opetuslapset” loukkaantuivat. Miksi?

Tässä tapahtui merkittävä puolenvaihto: ”Monet Jeesuksen opetuslapset vetäytyivät tämän jälkeen joukosta eivätkä enää kulkeneet hänen mukanaan.” (Joh.6:66) 5000 miehen ruokkiminen sai tämän heissä aikaan. Juutalaiset ja pakanat, orjat ja vapaat, miehet, naiset ja lapset, jakoivat saman aterian. Tämä havainnollisti Jumalan valtakunnan luonnetta, mutta hänen valtakuntansa ei perustu ”katoavaa[n] ruokaa[n]” vaan ”katoamat[tomaan]” (Joh. 6:27) elämän leipään, joka on Jeesus Kristus (Joh. 6:41).

Mitä kaksitoista opetuslasta tunsit tuossa hetkessä? (Joh. 6:67–71)

Huomaa, että puhuja on Pietari. Mitä mieltä olemmekin siitä, että Pietari on ensimmäisenä äänessä, hänen silmänsä kuitenkin kiinnittyivät Jeesukseen näiden myrskyjen keskellä. Edwards kirjoittaakin: ”Johtajan ainut keino ’kävellä vettä pitkin’ on tehdä se katse kiinnitettynä Jeesukseen.”¹

Johtajuus ja loikkaus

Väkijoukot voivat viedä kaikki voimat, luvut voivat päihdyttää kansanliikkeen johtajan. Ratkaisevan tärkeää on nähdä asiat oikeissa mittasuhteissa, ja se onnistuu vain rukoiltaessa Isää Jumalaa. Miten kuitenkin tulla toimeen sen kanssa, että osa loikkaa toiselle puolelle? Olisi helppo kaunistellen puhua moninkertaistamisesta pelkistämisen avulla, mutta tällainen ajattelu tuntuu piinalliselta. Jeesus piti kansalle puheen, jossa hän käsitteli kriittisiä hylkäämistilanteita. (Joh. 6:22–71)

- Mitä kansanliikkeen rakentamisen periaatteita sinä löydät Jeesuksen mielenilmauksesta?
- Miksi numerot eivät kuvasta kansanliikettä? Mikä sitten toimii kansanliikkeen havainnollistajana?
- Mistä arvoista sinä et ole valmis tekemään myönnytyksiä?

Mietteesi ja kysymyksesi

Miltä sinusta tuntuu, kun muut tyrmäävät ideasi?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita johdatat Jeesuksen luo?

Alaviitteet

¹ Edwards 2009:138

Opas 33 Johtajuus ja ennakkoluulo

Jeesuksen viimeisimmät päivät olivat olleet hyvin stressaavia. Siinä, missä Johanneksen kuolema tuntui hylkäämiseltä, hän koki hylkäämistä myös opetuslastensa taholta kieltäytyessään laajalle levinneestä vaatimuksesta ryhtyä kuninkaaksi. Eikä siinä kaikki: fariseukset ja lainopettajat saapuivat Jerusalemiin esittääkseen hänelle kysymyksiä (Matt. 15:1). Tällä kertaa aiheena oli seremoniallinen puhtaus ja saastaisuus, ja vielä vakavammin: kuka oli puhdas ja kuka saastainen? Tämä johdatti Jeesuksen ja hänen opetuslapsensa mielenkiintoiselle matkalle *saastaiten* luokse: ensin Välimeren Foinikian pakanoiden luokse ja myöhemmin Galileasta ja Jordanista itään sijoittuvan Rooman Dekapoliksen pakanoiden luo. Tulet huomaamaan, kuinka nämä kokemukset vaativat opetuslapset kyseenalaistamaan heidän senhetkiset ajattelumallinsa. Mitä Jeesus halusi opettaa heille – ja meille?

Lue Matt. 15:1–16:12; Mark. 7:1–8:26; Joh. 7:1
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 42–44 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 42–44

Miten Jeesus vastasi fariseusten kysymykseen peseytymisestä: puhdas vai saastainen?

Siinä, missä fariseukset ja lainoppineet keskittyivät puhtaisiin käsiin, Jeesus paljasti heidän sydämensä.

- He suojelivat omaisuuttaan ja rikkauksiaan, mutta laiminlöivät ikääntyneet vanhempansa. Käsky kunnioittaa vanhempia ohitettiin kyynisesti siten, että vanhempien turvaksi varatut rahat korvamerkittiin tulevaisuudessa maksettaviksi uhreiksi temppeliä varten (*korban*). Millä tavoin tämä vastakohta perinnäistavan ja Jumalan lain välillä paljasti heidän ”saastaisuutensa”?
- Mikä siis tekee ihmisestä ”saastaisen”? Miten ihminen voi tulla sisältä ”puhtaaksi”?

Jeesus poltti siltoja! Opetuslapset olivat vetäneet tukensa pois, fariseukset olivat loukkaantuneet (Matt. 15:12, RK 2012), ja hänen työnsä Galileassa oli keskeytynyt yllättäen. Matteus kertoo: ”Lähdettyään sieltä Jeesus meni Tyroksen ja Sidonin seudulle” – eli nykyisen Libanonin alueelle (Matt. 15:21).

Kanaanilainen nainen (Matt. 15:21–28; Mark. 7:24–30)

- Miten Jeesuksen sydämetön piittaamattomuus heijasteli hänen opetuslastensa asenteita?

Tämän jälkeen Jeesus kulki jalkaisin eteläisen Golanin alueen läpi Dekapolikseen. Jälkimmäinen käsitti 10 roomalaista kaupunkia Galilean ja Jordanin itäpuolella. Ihmiset toivat Jeesuksen luokse kuuron miehen, joka tuskin pystyi puhumaan, ja Jeesus paransi hänet (Mark. 7:31–37).

Vierailu Dekapoliksessa (Matt. 15:29–39; Mark. 8:1–10)

Tällä samaisella alueella Jeesus oli parantanut Paholaisen riivaaman miehen sanoen hänelle: ”Mene kotiisi omaistesi luo ja kerro tästä suuresta teosta, jonka Herra on armossaan sinulle tehnyt.” Niinpä mies oli alkanut ”Dekapoliin alueella julistaa, mitä Jeesus oli tehnyt hänelle. Kaikki olivat ihmeissään.” (Mark. 5:19–20.) Nyt Jeesus oli palannut tälle pakanalliselle seudulle parantamaan, ja suuri joukko kerääntyi hänen luokseen – 4000 miestä ja lisäksi naisia ja lapsia.

- Miten kansa reagoi? (Matt. 15:31)

- Mistä voimme päätellä, että opetuslapsille, jotka kaikki olivat juutalaisia, teki tiukkaa hyväksyä näitä pakanoita?

Fariseusten ja Herodeksen hapate (Matt. 16:1–12; Mark. 8:11–21)

- Jeesus oli kyllästynyt fariseusten alituisiin vaatimuksiin saada *merkki* (Mark. 8:11–12). Miksi hän varoitti opetuslapsiaan: ”Varokaa fariseusten ja Herodeksen *hapatetta*” (Mark. 8:15, kurs. lis.).

- Vertaa Galileanjärven läntisellä juutalaisvaltaisella puolella tapahtunutta 5000 miehen ruokkimista siihen 4000 miehen ruokkimiseen, joka tapahtui itäpuolen rannoilla pakanaallisella alueella.
 - Kuka pani alulle nämä ihmeet – ja miksi?
 - Olivatko opetuslapset *sokeita* sille, mitä Jeesus opetti heille? (Mark. 8:17–18)
 - Miksi Jeesus kiinnitti muiden huomion jäljelle jääneiden ruokaa täynnä olevien korien lukumäärään? (Matt. 16:9–12; Mark. 8:17–21)
 - Mitä Jeesus pyrki mahdollisesti opettamaan parantaessaan sokean miehen Bet-saidassa? (Mark. 8:22–26)

- On helppo luokitella ihmisiä. Mitä perinteitä sinä mahdat seurata jättäen joitakin samalla ”ulkopuolisiksi”?

- Keiden kanssa sinun on vaikeinta samastua: ihmisten, jotka ovat eri kulttuureista ja uskonnoista, alkuperäiskansojen edustajien vaiko maahanmuuttajien kanssa?

Jeesus siirsi raja-aitoja

Toisen maailmansodan loppupuolella nuori amerikkalainen sotilas tapettiin Ranskassa.¹ Hänen sotilastoverinsa veivät hänen ruumiinsa lähellä sijaitsevaan ranskalaiseen kylään ja lähestyivät pappia pyytäen tätä järjestämään hautajaiset paikallisella hautausmaalla. Se ei ollut mahdollista, pappi selitti: alue oli jo täyteen varattu, minkä lisäksi se oli vain katolilaisille. He voisivat kuitenkin haudata ystävänsä hautausmaan vieressä olevalle pellolle!

Kuukausia myöhemmin sota loppui. Sotilaat palasivat viimeisen kerran kuolleen sotilaan haudalle ennen kotiin lähtöä ja uutta elämää. Tyrmistyksekseen he eivät löytäneet hautaa. He olivat vakuuttuneita siitä, että katolilainen pappi oli häpäissyt haudan. Niinpä he lähtivät etsimään pappia vihan yltyessä.

Miehet kolkuttivat itsepintaisesti papin ovea. Papin avatessa hän kohtasi heidän syytöksensä. Huonolla englanninkielen taidollaan hän selitti: ”Ei. Näin, kuinka tilanne ahdisti teitä, joten tein sen ainoan asian, jonka pystyin. Minä siirsin aita. Teidän ystäväanne, joka oli ulkopuolella, on nyt aidan sisäpuolella!”

Jeesus siirsi raja-aitoja määritellessään uudelleen sen, millainen Jumalan valtakunta on. Hän purki temppelijärjestelmän haastaen kansalliset rajamerkit, jotka määrittivät sen, kuka kuului joukkoon ja kuka oli ulkopuolinen. Hän siirsi kulttuuristen ja uskonnollisten ennakkoluulojen rakentamia raja-aitoja osoittaen samalla, että hänen valtakuntansa perustui armolle, joka kuului kaikille!

Mietteesi ja kysymyksesi

Mitä ennakkoluuloja sinä olet löytänyt sydäimestäsi?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

- Keiden sinun on kaikkein vaikeinta kuvitella pääsevän Jumalan valtakuntaan?
- Miten sinä voisit kertoa evankeliumista joillekin näistä ihmisistä?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita johdatat Jeesuksen luo?

- Helpottaisiko se, jos voisit kertoa niistä ennakkoluuloista, joita olet löytänyt sydäimestäsi?

Alaviitteet

¹ Tapauksesta kertoo Chalk 2003:29–30.

Opas 34 Johtajuus ja Kallio

Kansa oli levoton: heidän toiveensa tehdä Jeesuksesta kuningas olivat rauenneet tyhjiin. Fari-seusten yritykset saattaa Jeesus ansaan olivat epäonnistuneet. Varoittaen opetuslapsiaan fari-seuksista ja Herodeksesta sanoen ”Olkaa varuillanne” (Mark. 8:15) Jeesus johdatti heidät rajan yli Gaulanitukseen (Golanin kukkulat), neljännenruhtinas Filippos II alueelle. Pietarin ja Andreaksen kotikaupungin Betsaidan lähellä hän paransi sokean miehen (Joh. 1:44), mutta nyt oli aika vetäytyä syrjään.

Hän vei apostolit Hermonin vuoren juurelle Filippoksen Kesarean seudulle (Matt. 16:13; Mark. 8:27). Filippoksen Kesarea (nykyään Banias) oli rakennettu luolan tai onkalon ympärille, josta lähti Jordanin tärkeä sivujoki. Kreikkalaiset olivat ensimmäisinä asettuneet alueelle rakentaen alttareita luonnonjumala Panille. Noin viisikymmentä vuotta ennen Jeesuksen vierailua alueella, Herodes Suuri rakennutti valkoisen marmoritemppelin luolan ympärille. Vuonna 14 jKr. hänen poikansa Filippos II nimesi kaupungin itsensä ja keisari Gaius Julius Caesar Augustuksen mukaan Filippoksen Kesareaksi. Aukkaat olivat pääasiassa pakanoita, jotka kunnioittivat Rooman keisaria.¹

Tämä vuoristoinen seutu sopi täydellisesti Jeesukselle ja hänen johtajaoppilailleen heidän vetäytyessään syrjäisiin kyliin, jotka olivat kaukana juutalaisten ydinalueesta ja heidän suunnitelmistaan uudesta valtakunnasta.

Lue Matt. 16:13–17:13; Mark. 8:27–9:13; Luuk. 9:18–36
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 45–46 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 45–46

Mitä kansa puhui Jeesuksesta?

Mitä Pietari oli oppinut ymmärtämään – ja mikä oli Jeesuksen reaktio hänen vastaukseensa?

Ensimmäistä kertaa Jeesuksen mainitaan käyttävän arkista sanaa seurakunta (VKR; RK 2012), joka tarkoitti yhteen kokoontunutta ihmisjoukkoa (kansankokousta) kreikkalais-roomalaisessa maailmassa. Miksi luulet hänen valinneen tämän yleisen maallisen termin?

Perustus ja pää!

Jeesus on sekä seurakunnan perustus että sen ainut pää! Hän julisti: ” – – tälle kalliolle [kr. *petra*] minä rakennan seurakuntani – –” (Matt. 16:18 RK 2012). ”Jumalan Kristus” (Luuk. 9:20 RK 2012) on luja peruskallio (1. Kor. 3:11, 10:4) – ei Pietari (kr. *petros*), jota Jeesus nuhteli hetkeä myöhemmin. Apostolit rakensivat tälle perustalle, Jeesuksen ollessa kulmakivi (Ef. 2:20; 1. Kor. 3:9 vrt. 1. Piet. 2:4) – yksi ja ainut seurakunnan pää (Ef. 5:23).

Perustus: Miksi tämä keskustelu oli niin tärkeä viime aikojen tapahtumien valossa?

Pää: Jeesus sanoi *minun seurakuntani*. Mitä tämä merkitsee sinulle?

Filippoksen Kesarean temppelit kuvasivat tuon ajan ihmisille tuonelan portteja – pahan hyökkäystä Jeesuksen seuraajia kohtaan. Mikä osoittaisi Jeesuksen voittavan pahan? (Matt. 16:17–21)

Seurakunta ei ollut lopullinen päämäärä. Mitä Jeesus sinun ymmärryksesi mukaan tarkoitti lähetyksen merkitsevän, kun hän sanoi opetuslapsilleen: ”Minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet” (Matt. 16:19)?

Totuus siitä, että hän oli Messias, oli nyt tullut julki. Tämä uutinen oli se, mitä kansanjoukot olivat odottaneet kuulevansa. Miksi luulet Jeesuksen kieltäneen opetuslapsiaan ”kertomasta kenellekään” (Matt. 16:20)?

Jeesus alkaa selittää!

Kyllä, hän tulisi menemään Jerusalemiin, mutta ei sotilaallisen toiminnan takia! Matteus kirjaa: ”Tästä lähtien Jeesus alkoi puhua opetuslapsilleen, että hänen oli mentävä Jerusalemiin ja kärsittävä paljon kansan vanhimpien, ylipappien ja lainopettajien käsissä. Hänet surmattaisiin – –.” He olivat järkyttyneitä, eivätkä kuulleet: ”mutta kolmantena päivänä hän nousisi kuolleista.” (Matt. 16:21)

Heidän toiveensa murskattiin. Mikä oli Pietarin vastaus? Matt. 16:22

Jeesus arvosteli Pietaria ankarasti. Miksi Jeesus reagoi niin voimakkaasti? Matt. 16:23

Ristinmuotoinen rakkaus, toisten puolesta uhrautuminen ja pääläelleen käännetyt asemat määrittävät hänen valtakuntansa muodon. Mitä uhrauksia Jeesuksen kansanliike tulisi vaatimaan opetuslapsilta? Matt. 16:24–28

Isän todistus!

Pietarin seuraavat päivät olivat varmasti raskaita Jeesuksen terävän nuhtelun kirvellessä mieltä. Silti Jeesus pyrki vetämään häntä lähelleen valiten Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen seurakseen kiivetäkseen korkealle vuorelle hänen kanssaan. Joidenkin mielestä se oli Taborvuori Nasaretin lähellä, toisten mielestä kyseessä oli Hermonvuori, joka sijaitsee sillä alueella, jossa he viettivät viikon hiljaisuudessa. Tuolla vuorella Jeesuksen ulkomuoto muuttui – hänen ”kasvonsa loistivat kuin aurinko ja hänen vaatteensa tulivat valkeiksi kuin valo” – Mooseksen ja Elian ilmestyessä keskustelemaan Jeesuksen kanssa (Matt. 17:2–3). Kuvittele, millaista olisi ollut olla tuolla!

Pietari oli niin vaikuttunut näkemästään, että hän ehdotti voivansa rakentaa kolme majaa – yhden Jeesukselle, Moosekselle ja Elialle – mutta hänet keskeytettiin. Mitä heille kerrottiin? Matt. 17:1–5

Mietteesi ja kysymyksesi

- Mikä merkitys kansanliikkeen rakentamiselle on sillä, että välillä vetäytyy toiminnasta arvioidakseen sitä?
- Millainen ymmärrys sinulla on nyt ristiinnaulitsemisen muovaamasta opetuslapseuttamisliikkeestä?
- Miten varmistat sen, että sinun elämäsi ja opetuslapseuttamisliikkeesi perustus on Jeesuksessa?
- Millaisilta sinun opetuslapseuttamisliikkeen sankareille rakentamasi alttarit näyttävät?
- Olet kuullut Jeesuksen puhuvan (Matt. 17:5). Miten aiot noudattaa hänen sanojansa?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Miten käytät avaimia avataksesi valtakunnan oven niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 34

¹ Lisätietoa: http://en.wikipedia.org/wiki/Caesarea_Philippi, katso myös Walker 2010:93.

Opas 35 Johtajuus ja ryhmän toimintatavat

Jeesus, Pietari, Jaakob ja Johannes tulivat vuorelta alas löytäen jäljelle jääneet opetuslapset riitelemässä lainopettajien kanssa suuren ihmisjoukon ympäröidessä heidät. Jeesus kysyi: ”Mikä väittely täällä on?” (Mark. 9:16) Tämän jälkeen, matkalla Kapernaumiin, Jeesus huomasi opetuslastensa kesken olevan jännitettä. Päästyään sisälle kotiin Jeesus kysyi heiltä: ”Mistä te matkalla keskustelitte?” (Mark. 9:33) (engl. väittelitte, toim. huom.)

Väittelyt suistavat kansanliikkeet raiteiltaan. Jeesus puhui neljästä asiasta, jotka suistavat suunnitelmat raiteiltaan: ketä on seurattava, kuka on tärkeä, kuka voi osallistua ja kuinka käsitellä loukkaavia ja synnistä kumpuavia asenteita ja käyttäytymistä.

Lue Matt. 17:14–18:35; Mark. 9:14–50; Luuk. 9:37–50

Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 47–48 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 47–48

1. Ketä me seuraamme?

Opetuslapset ja lainopettajat väittelivät siitä, mikseivät opetuslapset kyenneet karkottamaan pojassa olevaa pahaa henkeä (Mark. 9:14–18). Mistä luulet olleen kyse sen perusteella, mitä Jeesus myöhemmin puhui opetuslapsilleen? (Mark. 9:28–29, vrt. 19–27)

Tutki: Jeesus oli käyttänyt ajatusta vähäisestä uskosta aikaisemminkin. Hän ei puhunut siitä kuin se olisi ollut valuuttaa, jota tarpeeksi kerännyt voisi käyttää ostaakseen Jumalan suosion. Ennemminkin jotkut opetuslapset olivat edelleen epävarmoja. Kuinka heidän käsityksensä Jumalan valtakunnasta yhä esti heitä näkemästä totuutta Messiaasta?

- Mitä Jeesus mahtoi tarkoittaa puhuessaan ’tästä vuoresta’ (Matt. 17:20)?
 - Ps. 2:6, 3:5, 15:1
 - 2. Moos. 15:17; Dan. 9:16

- Jeesus on Messias. Hän toimittaa temppelein tehtävää: parantaen ja antaen syntejä anteeksi! Miksi luulet hänen jälleen puhuvan kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan? Matt. 17:22; Mark. 9:30–32

2. Kuka on suurin?

Opetuslapset suunnittelivat jo valta-asemien jakoa nyt, kun he tiesivät Jeesuksen olevan Messias. Tuonkaltaiset väittelyt ja sopimukset, joilla pyritään saavuttamaan ja ylläpitämään valta-asemia, lamaannuttavat kansanliikkeitä.

Mitä ajatuksia sinulle herää tempeliverovälikohtauksesta? Matt. 17:24–27

Mitä luulet Jeesuksen tarkoittaneen esittäessään lapsen esimerkkinä? Matt. 18:1–14

Tutki: Jeesus sanoi: ”Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, hänen on oltava viimeinen ja kaikkien palvelija” (Mark. 9:35). Tämä kieltäytyksen ja uhrautuvaisuuden asenne muita kohtaan on hänen valtakuntansa tärkein arvo. Hän itse oli tehnyt valinnan laskeutua alemmalle tasolle – tulla ihmiseksi, ja nyt hän oli matkalla Jerusalemiin tullakseen ristiinnaulituksi orjan tavoin.

- Kuinka tämä ristinmuotoinen maailmankuva määrittää ja muotoilee sinun elämäsi ja opetuslapseuttamistasi?

3. Kuka voi osallistua?

Monet halusivat viettää aikaa Jeesuksen kanssa. Kaksitoista opetuslasta muodosti sisäpiirin saaden olla Jeesuksen kanssa jopa ilman muiden läsnäoloa (Mark. 9:28). Sitten he näkivät ”erään miehen ajavan pahoja henkiä ulos” Jeesuksen nimessä. He kertoivat tästä Jeesukselle: ”Me yritimme estää häntä, koska hän ei kuulu meihin.” (Mark. 9:38.)

Miltä luulet heistä tuntuneen etenkin, kun he olivat itse epäonnistuneet samassa asiassa? (vrt. Mark. 9:17–18)

Tutki: Kuka on meidän puolellamme? Kuka on *yksi meistä*? Kuka *kuuluu porukkaan* ja kuka ei? Missä vaiheessa ihmiset voivat kuulua joukkoon? Millä perusteella me hyväksymme heidät ja sitten tuemme heitä? Missä kulkevat rajat? Nämä ovat haastavia mutta käytännönläheisiä kysymyksiä kansanliikkeiden johtajille.

- Mitä sinä ajattelet Jeesuksen vastauksesta, ja miten se voisi toteutua sinun elämässäsi? Mark. 9:39–41

4. Kuka ottaa käsittelyyn syntisen käytöksen?

Jumalan valtakunnassa ei ole arvojärjestystä. Sen sijaan se kuvastaa Jumalan kolmiyhteistä luonnetta, hänen rakkauttaan ja toisten puolesta uhrautumista. Jotkut kuitenkin tavoittelevat omaa etuaan satuttaen ja loukaten muita. Jeesus esitti, miten tuli menetellä, kun joku tekee syntiä toista kohtaan.

Minkätyyppisestä syntisestä oman edun tavoitteluun keskittyvästä käytöksestä Jeesus puhuu? Matt. 18:15–20

Miltä tämä menetelmä sinun mielestäsi vaikuttaa?

Tutki: Tunneperäiset kolmiodraamat ovat osa ihmisen käyttäytymistä.¹ Ne voivat olla neutraaleja, mutta myös tuhoisia. Jos esimerkiksi henkilö kokee tulleensa loukatuksi tai että häntä vastaan on tehty syntiä, kolmannelle taholle valittaminen luo lisää välirikkoja ja erimielisyyksiä tuhoten ihmisiä ja kansanliikkeitä.

- Kenen tulisi ottaa käsittelyyn loukkaava, syntinen asenne tai käyttäytyminen?

- Miten tämä ehkäisee tuhoisien kolmiodraamojen kehittymisen hallitsemattomaksi?

Lisäkysymyksiä

- Miten nämä neljä Jeesuksen esille nostamaa seikkaa ovat merkityksellisiä sinulle opetuslapseuttajana?

- Politikoinnilla on nykyään suuri rooli kirkoissa ja seurakunnissa: kuka on vastuussa, kenellä on valtaa ja kuka voi olla jäsen? Minkä luulet olleen Jeesuksen ajatus seurakunnasta?

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 35

¹ Jim Herrington, R Robert Creech & Trisha Taylor, *The Leader's Journey: Accepting the Call to Personal and Congregational Transformation*, Josey-Bass, 2003:52-55 – materiaalia tunneperäisiä kolmiodraamoja käsitteleviin keskusteluihin.

Opas 36 Millainen oli Jeesuksen ajatus seurakunnasta?

Minkälaista kansanliikettä Jeesus oli kehittämässä? Miten se heijasteli hänen ristinmuotoista maailmankuvaansa?¹ Ja mikä oli hänen käsityksensä seurakunnasta? Miten se on verrattavissa siihen, millaiseksi kirkko on muodostunut vuosisatojen aikana?

Matteus on ainut evankeliumikirjoittaja, joka mainitsee Jeesuksen käyttäneen sanaa *ekklesia* tai seurakunta. Vahvistaen Pietarin vakuutuksen siitä, että Jeesus oli jumalallinen Kristus, hän puhui *minun seurakunnastani* (Matt. 16:18, RK 2012). Ja sitten, esittäen menetelmän jännitteiden purkamiseksi henkilön tehtyä syntiä toista kohtaan, Jeesus toi kuvaan mukaan seurakunnan (Matt. 18:17). Me syvennymme nyt uudestaan siihen, miten näitä sanoja on käytetty, kysyen samalla: Mikä oli Jeesuksen käsitys seurakunnasta? Miksi se on merkityksellinen Jeesuksen rakentamalle kansanliikkeelle ja niille, jotka opetuslapseuttavat?

Lue Matt. 16:13–18:35 – etenkin 16:13–21 ja 18:15–20

Mitä oivalluksia olet saanut Jeesuksen käsityksestä seurakunnasta? Matt. 16:13–21 ja 18:15–20

-
-
-
-
-
-
-

Sana *seurakunta* on käännetty kreikan tavanomaisesta sanasta *ekklesia*, jota käytettiin jo viisisataa vuotta ennen Jeesusta puhuttaessa kokoontumisesta, jossa kansalaiset päättivät heidän hyvinvointiaan koskevista asioista. Septuaginta, joka on kreikankielinen käännös Vanhasta testamentista, valmistui toisella vuosisadalla ennen Jeesuksen syntymää. Sen kääntäjät käyttivät sanaa seurakunta viitatessaan israelilaisiin, jotka kokoontuivat palvelemaan Jumalaa, mutta sana itsessään ei kuitenkaan ollut uskonnollinen tai poliittinen, eikä se koskaan viitannut rakennukseen. Myöhemmin siitä tulisi Paavalin lempitapa hänen viitatessaan kristillisiin yhteisöihin.²

Sen jälkeen, kun opetuslapset olivat vahvistaneet Jeesuksen olevan ”Kristus, elävän Jumalan Poika”, Jeesus kutsui ensimmäisen kerran opetuslapsiaan seurakunnakseen tai yhteen kerääntyneeksi joukokseen (Matt. 16:16, 18, RK 2012). Tämän jälkeen hän ”alkoi ilmaista opetuslapsilleen”, että ”[h]änet tapettaisiin, mutta kolmantena päivänä hän nousisi ylös.” (Matt. 16:21, RK 2012)

Millä tavoin Jeesus määritteli valtakuntansa kansanliikkeen oman ristiinnaulitsemisensa kautta?

Miten suhde Jumalan valtakuntaan vaikuttaa seurakunnan toiminnan päämäärään? (Matt. 16:19)

Yritä kuvitella, millainen on ristinmuotoinen seurakunta! Miltä sen kokoontumiset mahtaisivat näyttää, kun niiden taustalla vaikuttaisi se sama asenne, joka johti Jeesuksen ristille?

-
-
-
-
-

Jumalan lähetystyö

Lähetystyö on saanut alkunsa Jumalasta ja virtaa suoraan hänen sydämestään.³ Hän oli ensimmäinen lähetystyöntekijä. Lähetystyö on hänen toimintaansa, ja se on hänen luonteensa ytimessä, sillä onhan hän Jumala *toiselle*. Jopa kolmiyhteisen jumaluuden sisällä toinen on aina kunkin tärkeysjärjestyksessä ensimmäisenä. Ihmiskunnan tehdessä valinnan kapinoida syntiä tehden Jumalan luonne vaati häntä pelastamaan eksyneet tuodakseen heidän takaisin valtakuntaansa ja ennallistaakseen suhteensa ihmiseen: ”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen.” (Joh. 3:16–17.)

Jeesuksen lähetystehtävä on itse asiassa Jumalan. Kuvittele ja kuvaile, miltä näyttää seurakunta, jonka muotoutumiseen on vaikuttanut –

Hänen lähetystehtävänsä: jakaakseen hyvää uutista Jumalan valtakunnasta – vapauttaen, parantaen ja pelastaen!

Hänen asenteensa: muiden tarpeiden huomioonottaminen on oman edun tavoittelua tärkeämpää.

Hänen inkarnaationsa: samastuminen meidän vajavuuksiimme ja olosuhteisiimme tulemalla ihmiseksi.

Hänen voitelunsa kasteen yhteydessä: Pyhästä Hengestä, ollen samanaikaisesti täysin ihminen ja täysin Jumala.

Hänen menetelmänsä: ihmisten kanssa seurustelu, myötäeläminen, heidän tarpeidensa kohtaaminen ja kutsuminen seuraamaan häntä.

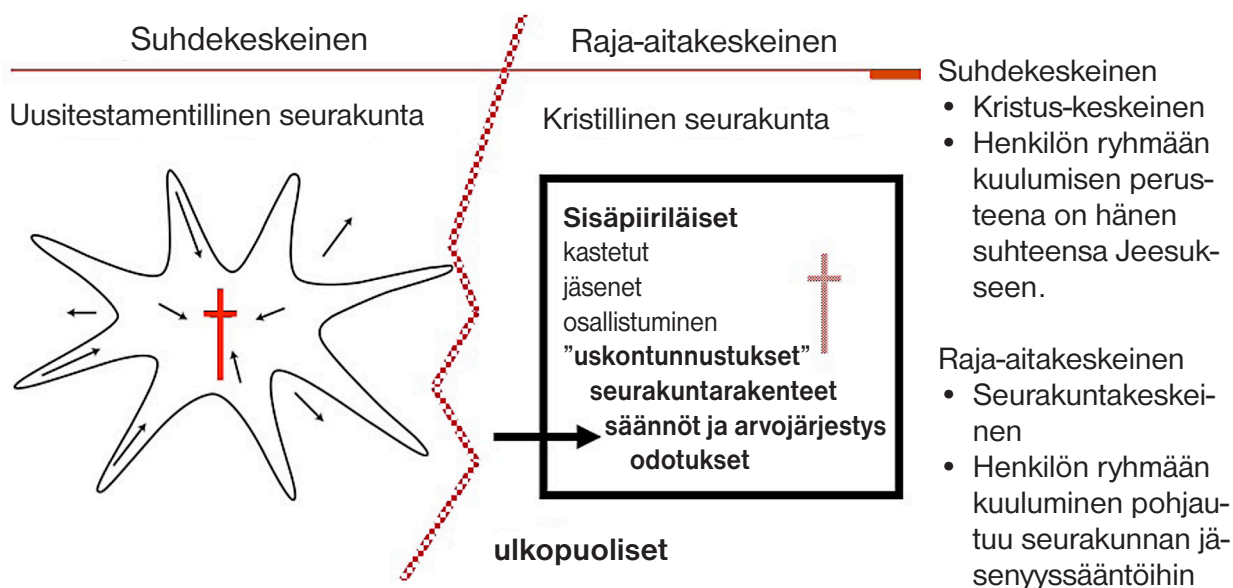
Hänen kutsunsa: tehdä opetuslapsia, jotka tekevät lisää opetuslapsia.

Hänen uhrauksensa: orja, Karitsa, jonka ”ikuinen risti”⁴ paljastaa Jumalan todellisen luonteen.

Millä tavoin seurakunta on sinun käsityksesi mukaan muuttunut Uuden testamentin ajoista?

Seurakunta jälkikristillisenä, postmodernina aikana: Fil. 2:1–11

- Mikä merkitys on keskustelevalle johtajuudella verrattuna hierarkkiseen johtajuuteen?
- Kuinka seurakunnan käyttämät metodit määrittelevät sen sanoman?
- Miltä Kristus-keskeinen seurakunta mahtaisi näyttää verrattuna tarkasti rajattuun joukkoon?

Mietteesi ja kysymyksesi

- Miksi luulet niin monien pettyneen seurakuntaansa?
- Mitä sinä voisit tehdä asialle?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit jakaa niiden kanssa, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 36

- ¹ Michael J. Gorman, *Cruciformity: Paul's Narrative Spirituality of the Cross*, Eerdmans, 2001:4–7, ristiinnaulitsemiseen perustuva maailmankuva, "mukautuen ristiinnaulittuun Kristukseen".
- ² Robert Banks, *Paul's Idea of Community*, Hendrickson, 1994:27–35.
- ³ Thomas Kemper, 'The *Missio Dei* in Contemporary Context', *International Bulletin of Mission Research*, October 2014 (188–190): 189 – lähetystyö alkaa "kolmiyhteisen Jumalan sydämessä".
- ⁴ Ilm. 13:8; Sweet & Viola 2012:12.

Opas 37 Keskeiset perusteet selkeästi ja avoimesti!

Jeesus ”suuntasi kulkunsa Jerusalemiä kohti” (Luuk. 9:51). Nämä sanat antavat ymmärtää huomion keskipisteen muuttuneen. Hän oli tehnyt väsymättä töitä muuttaakseen apostolien maailmankuvaa ja auttaakseen heitä ymmärtämään uhrautuvasta rakkaudesta kumpuavan toiminnan toisen ihmisen, jopa vihamiehen, puolesta. Nyt oli aika näyttää käytännössä tuollaisen rakkauden syvyys. (ks. Joh. 13:1)

Johanneksen evankeliumissa mainitaan Jeesuksen kolme eri vierailua Jerusalemissa – lehtimajanjuhlan (Joh. 7:2), temppelin vihkimisen vuosijuhlan (Joh. 10:22) ja pääsiäisen (Joh. 12:1) aikaan. Jerusalemi oli ”hänen väkevimpien vastustajiensa kotikenttä”.¹ Tässä oppaassa me tutkimme Jeesuksen kokemuksia kahdella ensimmäisellä käynnillä. Näillä matkoilla Jeesusta pilkattiin, mutta silti hän puhui avoimesti. Mitä hän paljasti kansanliikkeensä perusteissa vaikuttavista periaatteista ja lähtökohdista?

Lue Matt. 8:19–22; Luuk. 9:51–62; Joh. 7:2–10:42
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 49–52 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 49–52

Millaisen vastaanoton Jeesus sai Samariassa? Kuinka hänen opetuslapsensa reagoivat? Luuk. 9:52–56

Kuinka Jeesus osoitti heille, että heiltä edellytettiin täydellistä sitoutumista? Luuk. 9:57–62

Millä tavoin Jeesuksen ja hänen veljiensä odotukset erosivat toisistaan, ja miksi? Joh. 7:2–9

LEHTIMAJANJUHLA

Vilja-, oliivi- ja viinirypälesadon korjaamisen ja viljelykauden loppumisen jälkeen (2. Moos. 23:16) juutalaismiesten odotettiin saapuvan Jerusalemiin. Jeesus ei ollut ottanut osaa kaikkiin juhliin, ja oli näin välttänyt ristiriitatilanteen. Veljiensä lähdön jälkeen hän kuitenkin ”lähti sinne – salaa” saapuen juhlan puolivälissä (Joh. 7:10–14).

Tämän seitsenpäiväisen juhlan ajan perheet asuivat majoissa (sukköt), jotka oli tehty oksista, muistellen täten erämaassa viettämänsä aikaa (3. Moos. 23:34–43). Temppelin naisille tarkoitettussa esipihassa olevat neljä suurta kynttelikköä loivat valoa koko kaupunkiin.² Varhain aamulla pajunoksia kantavat Jumalaa palvomaan tulleet kiersivät alttaria, jolla oli poltettu uhreja: toiset taas ottivat osaa kulkueeseen, jota johtivat Siloan altaan vettä kantavat papit. Kulkue kulki jyrkkää Herodiaan katua, joka nousi Kidronin laaksosta, tanssien ja laulaen: ”Te saatte riemuiten ammentaa vettä pelastuksen lähteistä” (Jes. 12:3). Seitsemäntenä ja viimeisenä päivänä kansanjoukot kiersivät suurena aaltona alttarin seitsemän kertaa oksien ja veden kera. Vesi sekoitettiin tämän jälkeen uhriviiniin ja kaadettiin vesikanavaan, joka johti alas Kidronin laaksoon.³ Riemukas juhliminen, uuttera saattueissa kulkeminen ja lämmin syys-lokakuinen sää uuvuttivat pyhiinvaeltajien joukot.

Minkä vetoimuksen Jeesus teki viitaten tähän ”vedenammentamisseremoniaan” sekä kansanjoukkojen uupumukseen? Joh. 7:37–39; vrt. Jes. 55:1–3

Kansa oli montaa mieltä Jeesuksen julkilausumasta, mutta ylipapit ja fariseukset olivat vihaisia. Juhlien huipentuessa Jeesus kyseenalaisti heidän auktoriteettinsa ”rahvaan” edessä – kansan, jonka he ajattelivat olevan laista täysin tietämätön (Joh. 7:49).

Jeesuksen todistuksen pätevyys

Seuraavana päivänä lainopettajat ja fariseukset lähestyivät Jeesusta hyvin dramaattisella ja julkiseen selkkaukseen pyrkivällä tavalla. He esittivät kysymyksen lain tulkinnasta pyrkien nöyryyttämään sillä Jeesusta ja tuhoamaan hänen kasvavaa suosiotaan ja vaikutusvaltaansa. Joh. 7:53–8:11

- Josefuksen mukaan juhlapäivinä Rooman sotilaat partioivat väkijoukossa sekä Herodes Suuren rakennuttamalla pitkällä päällystetyllä kävelytiellä, joka kiersi temppelin valtavan alueen kolmella laidalla. Täten myös läsnä olevat aseistetut armeijan edustajat kuulivat Jeesuksen vastauksen.⁴
- Kahdeksan päivää kestäneen juhlan käsitettiin olevan sapatin kaltainen aika, jolloin ei tehty työtä (3. Moos. 23:33–44). Rabbit olivat määritelleet kirjoittamisen työksi, ja kirjoittamiseksi taas oli määritelty ”kaikenlaisen pysyvän merkinnän tekeminen kuten musteella paperille”. Näin ollen kirjoittaminen maahan oli sallittua, sillä siitä ei jäänyt ”pysyvää jälkeä”.⁵ Jeesus tunsu heidän lakinsa ja laintulkintansa.

Kuivitelte naisen kokemaa nöyryytystä ja kauhua sekä tilanteen epäoikeudenmukaisuutta: Missä on mies? Millä perusteella voidaan sanoa, että kyseessä oli ansa, ja mitkä olivat Jeesuksen vaihtoehdot?

- Jeesus saattoi kirjoittaa ’tappakaa hänet’ tai ’kivittäkää hänet’,⁶ mutta roomalaiset vallanpitäjät olivat kieltäneet juutalaisilta oikeuden määrätä henkilö kuolemaan (ks. Joh. 18:31). Vaikka he kuitenkin joskus tekivät niin (Ap. t. 7:57–60), se ei tapahtunut temppelialueella sotilaiden katsoessa. Väkivallasta olisi seurannut Jeesuksen vangitseminen.
- Fariseukset halusivat lain ehdotonta täytöntöönpanoa, kun taas Jeesus ajoi oikeudenmukaisuutta sanoen jopa: ”Se teistä, joka ei ole tehnyt syntiä, heittäköön ensimmäisen kiven” (Joh. 8:7). Lähi-idässä väkijoukko odotti vanhimman paikalla olevan henkilön aloitetta, mutta nyt vanhimmat poistuivat paikalta!⁷

Kuinka Jeesuksen viittaus kaupunkiin valoa luoviin kynttelikköihin todisti hänen tehtävästään Vapahtajana? Millä perusteilla lain vaatimukset kuolemantuomioineen tulivat täytetyiksi, että hän saattoi sanoa: ”En tuomitse minäkään. Mene, äläkä enää tee syntiä.” Lue uudestaan Joh. 8:12–59.

Jeesuksen esittämien väitteiden havainnollistaminen

Jeesus kohtasi tiellä sokean miehen. Tämän antoi Jeesukselle mahdollisuuden osoittaa 'Jumalan tekoja'. (Joh. 9:1–41.) Mark Edwards ehdottaa seuraamaan kahta kehityskulkua⁸, kun sokea mies saa näön

jae 1

jae 11

jae 17

jae 27

jae 33

jae 38

ja fariseukset tulevat sokeiksi

jae 15

jae 16

jae 24

jae 28–29

jae 34

jae 39

Oli sapatti. Millä tavalla se ärsytti Jeesuksen syyttäjiä, ja toisaalta, miten juuri se vahvisti Jeesuksen arvovaltaa?

Miten Jeesuksen ilmoitukset "minä olen lampaiden portti" ja "[m]inä olen hyvä paimen" jakoivat hänen syyttäjiensä mielipiteitä? Joh. 10:1–21

TEMPPELIN VIHKIMISEN VUOSIJUHLA

Emme voi olla varmoja tapahtumien tarkasta järjestyksestä. Saattaa olla, että Jeesus jäi Jerusalemin alueelle joksikin aikaa lehtimajanjuhlan jälkeen,⁹ mutta evankeliumit antavat ymmärtää hänen lähteneen kaupungista palatakseen taas takaisin talvella temppelin vihkimisen vuosijuhlaan.¹⁰ Johannes kertoo evankeliumissaan tästä käynnistä, joka seurasi sokean miehen parantamista.

Temppelin vihkimisen vuosijuhlan aiheena oli Juudas Makkabilaisen vuonna 164 eKr. toteuttama temppelinpuhdistus, joka tapahtui tasan kolme vuotta sen jälkeen, kun Antiokhos Epifanes oli saastuttanut sen.¹¹ Tämä juhla ajoittui kymmenen viikkoa lehtimajanjuhlan jälkeen. Joka ilta tämän kahdeksanpäiväisen talvijuhlan aikana, kun Jerusalem saattoi peittyä lumeen, kahdeksanhaaraiseen hanukka-lamppuun sytytettiin yksi valo lisää.¹²

Kuten kynttelikön luoma valo lisääntyi päivä päivältä, mitä Jeesus paljasti itsestään selkeästi juhlan aikana? Joh. 10:22–42

Jeesuksen kansanliike

Mitä perustavanlaatuisia periaatteita Jeesus selkeästi ja yksinkertaisesti korosti

- viitatessaan ”vedenammentamisseremoniaan” lehtimajanjuhlan aikaan? Joh. 7:37–39
- kärsimällä henkilökohtaisesti naisen synnin vakavat seuraukset? Joh. 7:53–8:11
- parantamalla sokean miehen sapattina? Joh. 9:1–10:21
- kertomalla temppelialueella temppelin vihkimisen vuosijuhlan aikaan avoimesti: ”Minä annan heille ikuisen elämän” ja ”Minä ja Isäni olemme yhtä”? Joh. 10:22–42, etenkin jakeet 28 ja 30

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit kertoa niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 37

¹ R. L. Thomas & S. N. Gundry. *The NIV Harmony of the Gospels*, HarperCollins 1988:130 (kommentti e), 128 (kommentti b).

² Pixner 2005:44–46.

³ J. D. Douglas (toim.), *The Illustrated Bible Dictionary, Part 3, Article: Tabernacles, Feast Of*, Inter-Varsity, 1980:1511–2; http://en.wikipedia.org/wiki/Simchat_Beit_HaShoeivah; vertaa Hesekiel 47; katso myös Pixner 1992:63.

⁴ Bailey 2008:232–233.

⁵ Bailey 2008:234.

⁶ Bailey 2008:235.

⁷ Bailey 2008:235.

⁸ Edwards 2005:150.

⁹ Pixner 2005:50.

¹⁰ Katso Steven L. Cox & Kendall H. Easley, *Harmony of the Gospels*, Holman, 2007:xxiv–xxv ja R. L. Thomas & S. N. Gundry. *The NIV Harmony of the Gospels*, HarperCollins 1988:19–20.

¹¹ Koska essealaiset kiistivät tämän puhdistuksen oikeellisuuden, sitä ei myöskään sisällytetty heidän kalenteriinsa.

¹² J. D. Douglas (toim.), *The Illustrated Bible Dictionary, Part 1, Article: Dedication, Feast Of*, Inter-Varsity, 1980:380; Pixner 2005:52–53; Joh. 10:22 viittaa ajankohtaan.

Opas 38 Rauhanrakentaja ja moninkertaistamisen askeleet

Lehtimajanjuhlan (Joh. 7:2) ja temppelin vihkimisen vuosijuhlan (Joh. 10:22) välisen kolmikukautisen ajan Jeesus vietti todennäköisesti Juudeassa käyden ehkä välillä Galileassa, muttei koskaan kovin kaukana Jerusalemita. Luukas kertoo tästä ajasta.

Nyt elettiin johtajien moninkertaistamisen tuottoisaa aikaa. Valitessaan seitsemänkymmentäkaksi (tai seitsemänkymmentä) opetuslasta Jeesus toisti melko tarkkaan sen, mitä hän oli aikaisemmin opettanut kahdelletoista opetuslapselleen kouluttaessaan heitä. Tutkimalla hänen ytimekkäitä ja käytännönläheisiä ohjeitaan opetuslapseuttamisesta ja kansanliikkeen kasvattamisesta opimme, kuinka mekin voimme moninkertaistaa johtajamme.

Lue Luuk. 10:1–24

Jerry D. Thomas, *Messiah*, luku 53 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 53

Jeesus näki mahdollisuudet suureen satoon. Kuinka tuollainen näky määrittää meidän asenteemme?

Miten Jeesus määrittä rauhanrakentajat, ja mikä on heidän roolinsa kansanliikkeissä?

-
-
-
- Riippuen heidän maineestaan (hyvä tai huono) heillä on laaja vaikutuspiiri, kuten oli samarialaisella naisella (Joh. 4:1–42) ja Sakkeuksella (Luuk. 19:1–10).

Mitä käytännön ohjeita Jeesus antoi ihmisten kohtaamiseen ja opetuslapseuttamiseen?

-
-
-
-

Miksi Jeesus oli niin innoissaan seitsemänkymmenen kahden opetuslapsen selonteosta? Mitä he olivat oppineet päästessään toimimaan osana hänen työtään?

Lisälukemista: Neljän pellon ja moninkertaistamisen kuuden askeleen yhdistäminen

Yhdistäen neljän pellon sadonkorjuun (Mark. 4:26–29) menetelmän Jeesuksen opetuksiin siitä, kuinka aloittaa työ uusilla pelloilla ja tehdä siellä opetuslapsia (Luuk. 10:1–24), me löydämme kuuden askeleen mallin uusien opetuslasten kokoontumisten – uusien ryhmien ja seurakuntien – moninkertaistamiseen.¹

1. **Rukoile** sadon ja sen työntekijöiden puolesta. Luuk. 10:1–4

Mitkä olivat Jeesuksen tarkat ohjeet rukousta varten?

Miten ja kenen kanssa sinä rukoilet tätä rukousta?

2. **Luo yhteys** rauhanrakentajien kautta. Luuk. 10:5–9, 16

Miksi tällainen henkilö on avainasemassa sosiaalisiin ryhmittymiin?

Mitä mieltä olet Jeesuksen suunnitelmasta, jonka mukaan ihmisiin luodaan yhteys

1. **Syömällä** heidän ruokaansa – ja kuunnellen samalla **heidän tarinaansa** ja tunnistaen heidän tarpeensa
2. **Parantaen** heidän kipunsa – ja kertoen ehkä lyhyesti **sinun tarinasi** viitaten Jumalaan.
3. **Esitellen** Jeesuksen – sinun kertomuksesi yhdistettynä **kertomukseen Jeesuksesta**.

Jeesus etsi aina uusia opetuslapsia. Hän seurasi itse näitä kolmea askelta luodakseen yhteyden, varustaakseen ja vapauttaakseen ihmiset työhönsä. Pohdi niitä merkkejä, joiden mukaan Sakkeus oli hyvä kandidaatti rauhanrakentajaksi, kuinka Jeesus osallisti hänet työhönsä ja millainen vaikutus Sakkeuksella lopulta oli Jeesuksen opetuslapseuttamiseen keskittyvässä kansanliikkeessä sen jälkeen, kun hänestä itsestään tuli opetuslapsi. (Luuk. 19:1–10)

Kokeile itse. Etsiydy tulevalla viikolla jonkun seuraan syömään tai juomaan. Kuuntele samalla hänen tarinaansa ja suhtaudu ymmärtäväisesti hänen kipuihinsa ja tarpeisiinsa. Jaa oma todistuksesi yhdellä virkkeellä ja esitele mahdollisesti Jumalan kertomus. Kenen kanssa toteutat tämän seuraavan viikon aikana?

3. **Kylvä** evankeliumin siemen sanoen: ”Jumalan valtakunta on tullut – lähelle” (Luuk. 10:9)

Kuinka evankeliumin siemen tulisi kylvää, jottei sen kasvu olisi riippuvainen sinusta?

*Discovery Bible Reading*² (Löytöretki Raamatun maailmaan) on yksinkertainen ja tehokas tapa niille, joilla on vähän kokemusta ja tietoa Jeesuksesta.

- Ystävät tapaavat lukeakseen yhdessä evankeliumia (Markuksen evankeliumista on hyvä aloittaa).
- Aloittakaa lukeminen alusta, yksi kertomus kerrallaan.
- Lukekaa kukin kertomus kahdesti läpi ja kertokaa se sitten omin sanoin.
- Keskustelkaa käyttäen viittä kysymystä, jotka löytyvät kirjanmerkistä (ks. alaviite 2. Toim. huom. vastaavanlaiset kysymykset löytyvät netistä adventist.fi/document_groups, Pienryhmämateriaalit.)

- (1) Oliko kertomuksessa jotain sinulle uutta?
- (2) Yllättikö joku asia sinut?
- (3) Oliko tekstissä jotain, mitä et ymmärtänyt?
- (4) Oliko tekstissä jotain, mitä sinun tulisi toteuttaa elämässäsi?
- (5) Mitä voisimme kertoa muille lukemastamme ja oppimastamme?

4. **Kasvu ”itsestään”** – palvelemisen, opetuslapseuttamisen ja Sanan kautta

Käyttämällä Löytöretki Raamatun maailmaan -lähestymistapaa ryhmä voisi lukea muitakin Raamatun kirjoja ja osallistua ympäröivää yhteisöä hyödyttäviin palvelumuotoihin sekä palvella heikompiosaisia, kuten Jeesus teki.

5. **Kokoa** yhteen ihmiset, jotka kuuluvat samaan sosiaaliseen verkostoon, ja pyydä muitakin ottamaan osaa.

KETKÄ ovat luonnostaan hyviä järjestämään tällaisia tilaisuuksia?

Syökää, viettäkää aikaa, palvelkaa ja ylistäkää Jumalaa YHDESSÄ.

LUKEKAA Apostolien teot, joka on inspiroiva käsikirja uusien ryhmien ja seurakuntien moninkertaistamisesta. Käyttäkää viittä yllämainittua kysymystä perustana laittaessanne luke-manne käytäntöön ja seurattessanne kuuliaisesti sanaa.

6. **Moninkertaista** uusiin sosiaalisiin vertaisryhmiin

Jeesus loi perustan vakaalle ja moninkertaistavalle kansanliikkeelle. Mitä hän jätti perinnöksi? Ketä sinä varustat moninkertaistamaan, aloittamaan uuden ryhmän?

Mietteesi ja kysymyksesi

Jeesus selitti, miten hän itse teki opetuslapsia. Hänen lähestymistapansa todistetusti toimii missä tahansa sosiaalisessa ympäristössä me liikummekaan: modernissa tai postmodernissa, kristillisessä tai jälkikristillisessä, hengellisessä tai maallistuneessa.

Miten Jeesuksen ohjeita opetuslapseuttamisesta ja moninkertaistamisesta voisi soveltaa sinun ympäristössäsi?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa tästä ystävillesi tällä viikolla?

Mitä voit kertoa niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse? Oletteko valmiit kokoontumaan opetuslapsien ryhmäksi? Voisiko se olla uuden seurakunnan alku? Miltä se voisi näyttää?

Opas 38

¹ <http://www.newchurchlife.com/index.php/resources/> Sivulta voit ladata ilmaiset pdf-versiot Peter Roennfeldtin oppaista *Planting Churches that Multiply* (2014) (Moninkertaistuvien seurakuntien istuttaminen, ei suom.) – keskusteluopas uusien seurakuntien istuttamisesta, sekä *New Churches for New People* (2007) (Uusia seurakuntia uusille jäsenille, ei suom.).

² <http://www.newchurchlife.com/index.php/resources/> Sivun alareunassa on ilmainen pdf mainitusta kirjanmerkistä.

Opas 39 Jeesuksen radikaalin maailmankuvan vahvistaminen

Ne ohjeet ja kokemukset, jotka Jeesus jakoi seitsemänkymmenen kahden opetuslapsen kanssa, olivat hyvin samanlaiset kuin ne, joilla hän varusti kaksitoista apostolia. Olivatko jotkut heistä hänen kanssaan noiden tiiviiden opetusta sisältävien viikkojen aikana, jotka edelsivät temppelin vihkimisen vuosijuhlaa Jerusalemissa? Moninkertaistiko hän johtajiensa sisäpiiriä?

Tuon ajan Jeesus vietti Juudeassa, lähellä Jerusalemiä, käyden välillä Betaniassa Öljymäen itäisillä rinteillä. Voimme aistia tilanteen tärkeyden. Jeesus oli puheessaan avoin ja suora, jopa haastava. Hän piti opetustuokioita yhden toisensa perään. Lisäksi hän toistuvasti vahvisti oman radikaalisti erilaisen ja uhrautuvan maailmankuvansa.

Lue Luuk. 10:25–13:21

Jerry D. Thomas, *Messiah*, luku 54 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luku 54

Jeesuksen neljäs kutsu kuuluu: ”rakasta vihamiehiäsi”. Miten seuraavat tilanteet havainnollistavat Jumalan radikaalia luonnetta sekä hänen maailmankuvaansa, jossa arvojärjestyksillä ei ole sijaa?

1. Minun lähimmäiseni: Luuk. 10:25–37 — se kaikkein epätodennäköisin

2. Minun arvojärjestykseni: Luuk. 10:38–42 — sivuuta perinnäistavat

3. Minun rukoukseni: Luuk. 11:1–13 — riippuvuus Pyhästä Hengestä

4. Minun vastaukseni: Luuk. 11:14–36 — kuule Jumalan sana ja noudata sitä (ks. Luuk. 11:28)

5. Minun uskontoni: Luuk. 11:37–54

6. Minun aitouteni: Luuk. 12:1–12

Miten Jeesuksen varoitukset havainnollistavat hänen radikaalia maailmankuvaansa lisää?

1. Ahneus ja rikkaus: Luuk. 12:13–34

2. Uskollisuus ja viisaus: Luuk. 12:35–48

3. Perheiden hajoaminen: Luuk. 12:49–53

4. Arvostelukyky: Luuk. 12:54–59

5. Tuomitseminen: Luuk. 13:1–9

Yhteenveto

Ennen paluutaan Jerusalemissa tapahtuvaan temppelin vihkimisen vuosijuhlaan, Jeesus herätti huomiota parantamalla raman naisen sapattina temppelissä. Tämän lisäksi hän kertoi kaksi vertausta valaistakseen Jumalan valtakunnan luonnetta. Luuk. 13:10–21

- Millä tavoin tämä sapattina tapahtunut ihme havainnollisti hänen maailmankuvaansa?
- Kuinka miehen istuttama sinapinsiemen kuvasi Jumalan valtakuntaa?
- Mitä vertaus hapantaikinaa tekevästä naisesta opettaa meille Jumalan valtakunnasta?

Käy vielä läpi temppelin vihkimisen vuosijuhlissa sattunut yhteenotto. Mitä sellaista Jeesus paljasti ihmiseksi tulemisestaan, joka kuvaa hänen kansanliikkeensä luonnetta? Joh. 10:22–39

Lisälukemista

Vertaus miehen kylvämästä sinapinsiemenestä on yhdistetty vertaukseen hapatteesta, jonka nainen alusti taikinaansa. Kenneth Bailey on löytänyt 27 tällaista yhteen liitettyä paria Luukkaan evankeliumista. Näissä yksi koskee miehiä, toinen naisia. Esimerkiksi ¹

1. Saarnatessaan Nasaretissa Jeesus kertoi Sarpatissa asuvan lesken ja toisaalta Naamanin uskosta. (ks. Luuk. 4:25–27)
2. Jeesus esitti kaksi vertausta: ensimmäisessä hän puhui viitan paikkaamisesta (tuohon aikaan naisten työ) ja viinin tekemisestä (miesten työ). (ks. Luuk. 5:36–39)
3. Vertaus miehestä, joka etsi kadonnutta lammasta, on kerrottu samalla kertaa kuin vertaus naisesta, joka käänsi talonsa ylösalaisin löytääkseen kadottamansa kolikon. (ks. Luuk. 15:4–10)

Jeesus loi vertauksia ja kertoi kertomuksia sekä miehistä että naisista, sillä hän halusi tehdä opetuslapsia molemmista.

Mietteesi ja kysymyksesi

Mikä on merkinnyt sinulle kaikkein eniten Jeesuksen paljastamassa Jumalan radikaalissa luonteessa?

Jakaminen

Mitä aiot kertoa ystävillesi tällä viikolla Jeesuksen maailmankuvasta?

Mitä voit kertoa niille, joita sinä johdatat Jeesuksen luokse?

Opas 40 Jeesuksen opetuslapseuttamisperiaatteiden ydinkohtien varmistaminen

Jeesuksen elämä oli uhattuna toistamiseen temppelin vihkimisen juhlan aikaan. Kävellessään temppeelialueella Salomonin pylväikössä muutamat juutalaiset piirittivät hänet vaatien: ”Kuinka kauan sinä kiusaat meitä? Jos olet Messias, sano se suoraan.” (Joh. 10:24.)

Jeesus vastasi, että hänen tekemänsä ihmeet todistivat hänen sanansa tosiksi, ja sanoi: ”Minä ja Isä olemme yhtä.” Tämä Jeesuksen vastaus vihastutti juutalaiset, jotka alkoivat ”kerätä kiviä kivittääkseen” hänet. He ”yrittivät taas ottaa Jeesuksen kiinni, mutta hän ei jäänyt heidän käsiinsä”. Tämän jälkeen ”Jeesus meni jälleen Jordanin toiselle puolelle” Pereaan, ”missä Johannes aluksi oli kastanut kansaa.” (Joh. 10:25–40.) Jeesus viipyi tuolla alueella kolmen kuukauden ajan. Vastaanotto, jonka hän sai, oli täysin päinvastainen verrattuna niihin uhkiin, joita hän oli lähtenyt karkuun Jerusalemissa. Ja vielä: ”Monet uskoivat siellä Jeesukseen” (Joh. 10:42).

Tehdessään viimeistä matkaansa Jerusalemiin kiertäen samalla Samarian ja Galilean kautta Jeesus kävi läpi kansanliikkeen moninkertaistamisen peruskohtia: opetuslapseuttamisen pääpiirteet, hänen valtakuntansa maailmankuvan radikaalinen luonne sekä opit johtajien moninkertaistamiseen.

Lue Luuk. 13:22–17:10; Joh. 11:1–54

Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 55–59 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 55–59

Ohjeita opetuslapseuttajille!

1. Opetuslapsiksi tulevat ne, joita me pidämme epätodennäköisimpinä. (Luuk. 13:22–30)

Jeesus opetti: ”Idästä ja lännestä, pohjoisesta ja etelästä tulee ihmisiä, jotka käyvät aterialle Jumalan vastakunnassa. Monet viimeiset ovat silloin ensimmäisiä, monet ensimmäiset viimeisiä.” (Luuk. 13:29–39.)

Mitkä ennakkoluulot ja -käsitykset sokaisevat sinut toivottamasta tervetulleeksi, varustamasta ja valtuuttamasta työhön niitä, jotka kaikkein epätodennäköisimmin olisivat opetuslapsia?

2. Opetuslapseuttaminen vaatii päättäväisyyttä yhdistettynä myötätuntoon. (Luuk. 13:31–35)

Mikään ei saanut Jeesusta kääntämään huomiota pois opetuslapseuttamisesta, eikä hänen asenteessaan silti ollut koskaan kovuutta. Hän suri: ”Jerusalem, Jerusalem – – [m]iten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi – – [m]utta te ette tahtoneet tulla.” (Luuk. 13:34.)

Kun pohdit työtäsi opetuslapseuttajana, millainen tasapaino sinun päättäväisyytesi ja myötätuntoisen samastumisesi välillä on?

3. Älä tee sitä tullaksesi palkituksi. (Luuk. 14:1–24)

Kun Jeesus asetti kaksitoista opetuslastaan, hän selvitti: mikäli teet hengellistä työtä saadaksesi kunnianosoituksia, ne tulevat olemaan ainoat palkinnot, mitä tulet saamaan! (Matt. 6:1–18.) Saatuaan nyt kutsun ”erään fariseusten johtomiehen kotiin”, Jeesus haastoi isäntänsä.

Pyritkö sinä saamaan kunniaa opetuslapseuttamisestasi? Missä määrin sinä sijoitat aikaasi ja energiaasi niihin, jotka ovat menestyneitä ja jotka kehuvat sinua, ja toisaalta niihin, jotka ovat murtuneita eivätkä voi maksaa sinulle takaisin?

4. Ollaan rehellisiä: opetuslapsuus voi käydä sinulle kalliiksi. (Luuk. 14:25–35)

Opetuslapsena oleminen ja opetuslapsien tekeminen käy kalliiksi. Opetuslapsena oleminen voi tarkoittaa perheen ja ystävien menettämistä, sillä se perustuu ristiltä kumpuaville valinnoille ja elämäntyylille. Jeesus sanoi asiasta näin: ”Joka ei kannaa ristiään ja kulje minun jäljessäni, ei voi olla minun opetuslapseni” (Luuk. 14:27).

Laske kustannukset! Millaista sinun todellisuutesi on ollut opetuslapsena ja opetuslapsien tekijänä?

5. Opetuslapset löytyvät kadotettujen joukosta! (Luuk. 15:1–32)

Opetuslapsia tehdään eksyneistä. Jeesus kertoi kolme vertausta korostaen heidän arvoaan – eksynyt lammas, kadonnut hopearaha ja pojat – julistaen kolmesti: ”– – iloitsevat Jumalan enkelit yhdestäkin syntisestä, joka tekee parannuksen.” (ks. Luuk. 15:7, 10 ja 32)

Eksyneet löytyvät epämukavissa, likaisissa ja vaarallisissa tilanteissa – niin kotonamme, työpaikalla kuin seurakunnassakin. Missä sinä vietät aikaa tehden opetuslapsia?

Syötkö sinä säännöllisesti sellaisten ihmisten kanssa, jotka eivät vielä tunne Jeesusta? Pyrkivätkö syntiset sinun seuraasi, ja kuinka se yleensä tapahtuu?

6. Et voi palvella kahta herraa! (Luuk. 16:1–31)

Jeesus puhui opetuslastensa kanssa epärehellisestä mutta viisaasta taloudenhoitajasta (Luuk. 16:1–13). Jeesuksen puhuessa rikkauden vaaroista fariseukset hymähtelivät halveksien, mihin Jeesus vastasi kertomuksella rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta. (Luuk. 16:14–31.)

Me saatamme pitää itseämme vaikka kuinka älykkäinä, mutta silti ”[y]ksikään palvelija ei voi palvella kahta herraa”, Jumalaa ja mammonaa (Luuk. 16:13). Mitä sellaista me saatamme pitää korkeassa arvossa, mikä ”on Jumalalle iljetys” (Luuk. 16:15)?

7. Älä sotke omaa pesäsi! (Luuk. 17:1–10)

Miten usko ja velvollisuus eroavat sinun mielestäsi toisistaan? Miten näiden tulisi vaikuttaa opetuslapseuttamisen ja kansanliikkeen johtajiin?

8. Älä ylläty: vastustus saattaa nousta esiin mitä yllättävimmistä suunnista. (Joh. 11:1–16)

Kateus valtaa uskonnolliset johtajatkin. He eivät arvosta toisten menestystä ellei se tuo samalla heille kunniaa. Mikäli siis puhallat uutta elämää yhteisösi, herätystä seurakuntaasi tai jos jopa herätät kuolleita eloon – älä oleta fariseusten olevan tyytyväisiä!

Mikä sai Jeesuksen palaamaan Betaniaan riskeistä huolimatta?

9. Ole viisas. Välillä on aika vetäytyä! (Joh. 11:45–54)

Mistä saattoi päätellä, että oli aika vetäytyä Efraimiin?

Opas 41 Viimeiset tulevat ensimmäisiksi!

Temppelein valtaapitävät turhautuivat kuullessaan Jeesuksen herättäneen ystävänsä Lasaruksen kuolleista. Neuvostolle lähetettiin kutsu kokoontua: ”Mitä meidän pitäisi tehdä?” he kysyivät. ”Se mies tekee paljon tunnustekoja. Jos annamme hänen jatkaa näin, häneen uskovat kohta kaikki, ja silloin roomalaiset tulevat ja ottavat meiltä sekä tämän pyhän paikan että koko kansamme.” (Joh. 11:46–48.)

Kaifas oli ärtynyt. ”Te ette ymmärrä yhtään mitään”, hän esitti vastalauseenaan. ”Ettekö te käsitä, että jos yksi mies kuolee kansan puolesta, se on teille parempi kuin että koko kansa joutuu tuhoon?” Johannes kirjoittaa edelleen: ”Siitä päivästä lähtien neuvoston tavoitteena oli surmata Jeesus. Sen tähden Jeesus ei enää liikkunut avoimesti” juutalaisten keskuudessa vaan vetäytyi Efraimiin Pohjois-Juudeaan¹, joka sijaitsi Samarian ja Galilean rajojen läheisyydessä autiomaan reunalla. (Joh. 11:49–54.)

Näinä vaarallisina aikoina Jeesus edelleen varusti opetuslapsiansa (Luuk. 17:22 ja 18:1). Tulet huomaamaan, että teemana oli usein se, miten viimeiset, nöyrät, syntiset, pienet lapset, palvelijat ja orjat tulevat olemaan ensimmäisiä!

Lue Luuk. 17:11–19:28; Matt. 19:1–20:34; Mark. 10:1–52
Jerry D. Thomas, *Messiah*, luvut 60–61 tai Ellen White, *Rakkaudella Isältä*, luvut 60–61

Mitkä olivat ne keskeiset perusteet, jotka Jeesus halusi kansanliikkeen johtajien omaksuvan?

- Kiittämättömyyden sietäminen: Luuk. 17:11–19
- Hänen valtakuntansa kansanliikkeen luonteen ymmärtäminen: Luuk. 17:20–37
- Hellittämätön luottamus Jumalaan: Luuk. 18:1–8
- Omaan vanhurskauteen luottamisen mielettömyys: Luuk. 18:9–14

Pako Pereaan

Jeesus kulki Jordanvirran laakson itäiselle puolelle Pereaan opetuslastensa kanssa suuren väkijoukon seuratussa heitä. Siellä vuoret nousevat jyrkästi vasten takana olevaa autiomaata. Galilean hallitsija Herodes Antipas oli vallanpitäjä myös Peraan alueella. Siellä on Nebonvuori, jossa vuorenhuipulle rakennetussa linnoitetussa Makheruksen palatsissa Johannes Kastajan uskotaan tulleen mestatuksi.

Mitä Jeesus halusi opetuslastensa tai kansanliikkeen johtajiensa oppivan?

- Fariseukset tulevat testaamaan Jeesusta: Matt. 19:1–12; Mark. 10:1–12

Mitä opetuslasten tuli oppia?

- Pieniä lapsia tuotiin siunattavaksi: Matt. 19:13–15; Mark. 10:13–16; Luuk. 18:15–17

Mitä Jeesus opetti kansanliikkeensä johtajille?

- Rikas korkeassa asemassa oleva nuori mies tuli kysymään, miten saisi ikuisen elämän: Matt. 19:16–30; Mark. 10:17–31; Luuk. 18:18–30

Mitä Jeesus halusi kansanliikkeensä johtajien oppivan tästä kohtaamisesta?

- Millä tavoin vertaus maanomistajan täydellisestä vallasta havainnollistaa Jumalan valtakunnan radikaalia luonnetta? Matt. 20:1–16

Tie kuolemaan

Nyt, kun pääsiäinen oli lähellä, Jeesus palasi Jordanvirran yli suunnaten kulkunsa Jerikoa kohti kulkien vaikeakulkuisen Wadi Qeltin (Nahal Pratin) kautta Jerusalemiin. Jerikon läpi menevä tie ohitti Herodes Suuren rakennuttaman teatterin, jonka hän oli pystyttänyt kestitäkseen vieraitaan. Ehkä tie alitti myös akveduktin, joka toi vettä hänen talvipalatsinsa altaisiin. Tämä maanviljelyksen keskus, jossa oli kattava valikoima hedelmiä sekä laajat taateliviljelmät, oli Jeesuksen aikaan ”talvinen lomanviettopaikka Jerusalemin aristokraateille”.²

Jossain vaiheessa Jeesus pyysi opetuslapsiansa sivuun uskoutuen heille, että hän tulisi petetyksi, pilkatuksi, ruoskituksi ja ristiinnaulituksi Jerusalemissa – tullakseen herätetyksi kuolleista kolme päivää myöhemmin! Tämä oli kolmas kerta, kun Jeesus ennusti kuolemansa,³ mutta he olivat silti hämmentyneitä: ”Opetuslapset eivät ymmärtäneet Jeesuksen sanoista mitään” (Luuk. 18:34, lue myös Matt. 20:17–19; Mark. 10:32–34 ja Luuk. 18:31–34.)

Tältä viimeiseltä matkalta on kirjattu ylös jälleen kolme välikohtausta (joista kaksi Jerikon lähellä) ja yksi vertaus. Mitä oivalluksia niistä nousee Jeesuksen valtakunnan kansanliikettä ajatellen?

- Pyyntö saada poliittinen arvoasema: Matt. 20:20–28; Mark. 10:35–45

Esitetty pyyntö oli outo ottaen huomioon, että Jeesus oli juuri ennustanut oman kuolemansa. Mitä perustavanlaatuisia periaatteita Jeesus halusi korostaa? Matt. 20:25–26

- Epätoivoinen pyyntö saada näkökyky: Matt. 20:29–34; Mark. 10:46–52 ja Luuk. 18:35–43

Mitä opetuslasten tuli oppia tästä?

- Puuhun kiipeäminen Jeesuksen näkemisen toivossa: Luuk. 19:1–10

Matkallaan ristiinnaulittavaksi Jeesus edelleen teki uusia opetuslapsia varustaen heitä. Sakkeus oli tyypillinen rauhanrakentaja – vastaanottavainen, vieraanvarainen, tunnettu ja vaikutusvaltainen (Luuk. 10:5–9)! Jeesus vieraili hänen kodissaan aiheuttaen harmistusta väkijoukossa. Miksi? Mitä Jeesus tarkoitti tällä?

- Vertaus, jonka Jeesus kertoi, heijasteli tuon ajan hallitsijoiden väkivaltaa (Matt. 20:1–16). Miksi luulet Jeesuksen puhuneen siitä? Mikä mahtaa olla vertauksesta löydettävä tärkeä valtakuntaa koskeva periaate, vaikka kaikki vertauksen yksityiskohdat eivät olekaan sovellettavissa kirjaimellisesti?

Saapuminen Betaniaan

Jeesus saapui Betaniaan kuusi päivää ennen pääsiäistä (Joh. 12:1). Juhlille saapuneet ihmiset parveilivat temppeelialueella pyrkien löytämään hänet; papit ja fariseukset etsivät häntä pidättääkseen hänet (Joh. 11:55–57).

Jerusalemista on vain kolmen kilometrin matka Betaniaan, joka sijaitsee harjun toisella puolella, Öljymäen itäisillä rinteillä ilman näköyhteyttä Jerusalemiin. Arkeologi ja Qumran-tutkija Jigael Jadin on päätellyt Betanian olevan yksi niistä Jerusalemin itäpuolella olevasta kolmesta kylästä, jotka mainitaan ns. Temppeликäärössä, ”jossa essealaisten spitaalisten ja muista epäpuhtauksista kärsivien sallittiin asettua olemaan”.⁴ Heille ei annettu lupaa tulla kaupunkiin tai temppeelialueelle (3. Moos. 13:45–46), ja näin ollen Betania, joka sijaitsi temppeleistä itään (samoin kuin Beetfagen kylä hieman kauempana harjulla) tarjosi loistavan asuinalueen heille.

Betania oli se paikka, jossa Jeesus kutsuttaisiin hänen kunniaukseen järjestetyille päivällisille spitaalisen Simonin kotiin. Samaisissa pidoissa Maria voitelisi Jeesuksen jalat kalliilla tuoksuöljyllä sisarensa Martan palvellessa vieraita ja kuolleista herätetyn Lasarus-veljen loikoillessa muiden miesten kanssa pöydän ympärillä. (Matt. 26:6–13; Mark. 14:3–9; Joh. 12:2–8.)⁵

Mietteesi ja kysymyksesi

- Mitkä ovat ne keskeiset asiat, joita Jeesus toisti ja vahvisti näinä vaarallisina aikoina?

Jakaminen

Mitä kerrot tällä viikolla ystävillesi?

Mitä voisit kertoa niille, joita sinä johdat Jeesuksen luokse?

Opas 41

¹ Thomas & Gundry 1988:157 – jakeen Joh. 11:54 merkinnät.

² Artikkelit 'Jericho', <http://en.wikipedia.org/wiki/Jericho>.

³ Ensimmäinen kerta tapahtui Kesarean Filippissä (Matteus 16:21–26; Markus 8:31–37; Luukas 9:22–25) ja toinen hänen palattuaan kirkastusvuorelta Galileaan (Matteus 17:22–23; Markus 9:30–32; Luukas 9:43–45).

⁴ Pixner 2005:56–57 – tämän kappaleen taustatietoja ja lainauksia varten.

⁵ Pixner 2005:18, 56–57 ehdottaa, että Lasarus, Martta ja Maria olivat ”ilmeisesti naimattomia”, minkä tuohon aikaan käsitettiin olevan essealaisille kuuluva hyve.

Opas 42 Jeesuksen kansanliikkeen rakentamisen keskeiset periaatteet

Tämän neljännen vaiheen aikana Jeesus oli moninkertaistanut johtajiaan valtakuntansa kansanliikettä varten. Me olemme nyt siirtymävaiheessa. Jeesuksen ”aika on tullut”! Hän on saapunut Betaniaan. Tämän viikon loppuessa hänet tullaan ristiinnaulitsemaan Jerusalemin ulkopuolella. Hänen kuolemansa ja ylösnousemuksensa aloittavat uuden aikakauden – Pyhä Henki vuodattaa hänen opetuslastensa päälle laittaen liikkeelle voimakkaasti leviävän kansanliikkeen!

Jeesus on työskennellyt väsymättä varustaakseen yhä kasvavaa johtajien joukkoa. Hänen päämääränään on ollut muokata heidän maailmankuvaansa, sillä hänen kansanliikkeensä perustuu jopa vihamiesten puolesta uhrautuvaan rakkauteen. **Se onkin uhrautuvaisuuteen perustuva kansanliike.**

Haluamme pysähtyä tarkastelemaan, pohtimaan ja kokemaan sen matkan, jolla Jeesus on, samastuaksemme sekä hänen että hänen kansanliikkeensä rakentamisen kanssa.

Pohdinta

Kuinka paljon sinun elämäsi on muuttunut kuljettuasi Jeesuksen kanssa tämän johtajien moninkertaistamisvaiheen läpi?

- Mitä olet oppinut arvostamaan eniten Jeesuksessa?

- Onko hänen työnsä suunta yllättänyt sinut – ja jos on, niin millä tavoin?

Jeesuksen kansanliikkeen rakentamisen keskeiset periaatteet

Kirjaa ylös Jeesuksen elämän valmistautumisvaiheen keskeiset periaatteet (s.25)

-
-
-
-
-
-
-
-

Kirjaa ylös perustukset-vaiheen keskeiset periaatteet (s. 64)

-
-
-
-
-
-
-
-

Kirjaa ylös osallistumis- ja varustamisvaiheen keskeiset periaatteet (s. 98)

-
-
-
-
-
-
-
-

Missä määrin olet sisällyttänyt Jeesuksen kansanliikkeen rakentamisen lähestymistapaa omaan elämääsi?

Silmäile läpi oppaat 23–41 ja kirjaa ylös ne seikat, joiden uskot olleen keskeisiä periaatteita Jeesuksen johtajien moninkertaistamisvaiheessa.

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Mietteesi ja kysymyksesi

Jakaminen

Mitä voit jakaa niiden ystävien kanssa, jotka kulkevat tätä matkaa kanssasi?

- Millä tavoin johtajien moninkertaistamisvaihe on vaikuttanut sinuun?

- Mitä Jumala odottaa sinun tekevän – ja mitä tarkoitusta varten?

- Millä tavoin Jeesuksen pääperiaatteet muuttavat sinun elämäsi?

Olet nyt tarkastellut Jeesuksen elämän ja opetuslapseuttamisen neljä ensimmäistä vaihetta. Miten se näkyy siinä, miten sinä suhtaudut nykyään niihin henkilöihin, joita kannustat tutustumaan Jeesukseen ja seuraamaan häntä?